

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnjem Evropi.

Poltrina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 148 (12.473)

Trst, sreda, 25. junija

Prelomni kongres ZKJ

BOGO SAMSA

Danes dopoldne se bo v kongresnem centru Sava v Beogradu svečano pričel trinajsti kongres jugoslovanskih komunistov. Pogosto se napiše, da je neki dogodek »prelomni«, ali celo »zgodovinski« in nekateri kongresi jugoslovanske partije so takšni prav gotovo bili. Na primer oni takoj po izključitvi Jugoslavije iz blokovskega zavezištva kominforma ali kongres, na katerem so bile začrtane smernice samoupravljanja in neuvrščenosti.

Bo tudi tokratni kongres odigral takšno zgodovinsko vlogo?

To je težko vprašanje, na katerega za sedaj še ni odgovora. Vsekakor pa bo važna prelomnica v naporih za stabilizacijo jugoslovanske družbene ustroja na poti krčevitega spopada za gospodarski in politični napredek.

Mitja Ribičič je v nedeljski sobotni prilogi »Dela« napisal, da so za ta kongres značilne naslednje štiri usmeritve: prvič problemi ekonomske stabilizacije, drugič problem nadaljnjega razvoja političnega sistema neposredne demokracije, tretjič problemi učinkovitejšega funkcioniranja federacije in četrtič problem nadaljnjega preobrazbe partije v zvezo komunistov, posodabljanja njene družbene vloge, ali z drugo besedo — problemi nadaljnjega demokratizacije Jugoslavije.

Štiri ključna vprašanja torej, ki jih lahko osredotočimo na dve bistveni različni plati istega problema: na nadaljnji proces demokratizacije in prevlado ekonomskih načinov reševanja.

Jugoslovanski komunisti so bili dolgo časa vzgled modernega družbenega in gospodarskega razvoja. Vedno večje demokratične svoboščine povezane z različno možnostjo soodločanja tudi o najbolj zapletenih in odgovornih družbenih in drugih problemih so ustvarile učinkoviti in originalni družbeni sistem. Ta sistem je bil dolgo časa med gospodarsko najbolj učinkovitimi na svetu, saj je zanj bil značilen napredek narodnega dohodka, industrijske proizvodnje in skoro vseh drugih gospodarskih pokazateljev.

Vse to je temeljilo na izvoru jugoslovanskih komunistov, ki so svoj boj gradili sami, z lastnimi silami, se sami spopadali s premočnimi sovražniki in so torej njih bistvo, program, organizacija in delovne metode temeljile na tesni povezanosti z ljudmi.

Celoten mehanizem pa je zabredel v krizo, ko je bilo treba sistem ekstenzivnega gospodarjenja preusmeriti v intenzivno, ko prihajajo v krizni situaciji ponovno na dan stara vprašanja odnosov med narodi in narodnostmi, republikami itd. Predvsem pa se znova postavlja v ospredje kot cilj reševanje odprtih vprašanj odločanja iz enega centra, avtoritativno, nekako po vzgledu držav in sistema realnega socializma in se opušča ono bistveno jugoslovansko, s širokimi delovnimi množicami povezano.

Zato bodo najbrž dober pokazatelj nove poti že prvi ukrepi zvezne jugoslovanske vlade, paket gospodarskih ukrepov, ki je že izdelan, o katerem se v teh dneh mnogo govori. Zadnji jesenski paket stare vlade je bil izrazito na poti uravnilovke, intervencije države, posledica pa so skrajno negativni rezultati. Upajmo, da bo sedaj usmeritev v resnično tržno gospodarjenje, ustvarjanje pogojev za napredek v vseh republikah, ko se boljše nagradi, slabšemu omogoči, da popravi svoje stanje, toda istočasno o-nemogoči, da stalno bremeni celoten gospodarski sistem.

V Beograd bodo v teh dneh usmerjeni tudi naši pogledi, saj smo tako kot demokratični ljudje in kot pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji globoko zainteresirani za usodo in napredek jugoslovanske družbe. O vsem tem pa imajo jugoslovanski komunisti odločilno besedo in zgodovinsko odgovornost.

Danes v beograjskem Centru Sava začetek 13. kongresa ZKJ Prizadevanja jugoslovanskih komunistov za izhod iz krize in za nov razvoj SFRJ

Prisotnih 1.700 delegatov in več sto domačih in tujih gostov ter 800 častnikarjev

NACE GROM

BEOGRAD — Beograjski Center Sava je danes postal po številu prebivalcev pravo mesto, saj se je v njem zbralo več kot 4000 ljudi. Začel se je namreč dolgo pričakovani 13. kongres ZK Jugoslavije. Na njem bo sodelovalo več kot 1700 članov s statusom delegata, več kot 500 domačih gostov in skoraj 250 gostov iz tujine, ki bodo zastopali kakih 120 partij, delavskih in osvobodilnih gibanj.

Kongres je vzbudil veliko zanimanje v javnosti, tako da bo o delu kongresa poročalo več kot 600 domačih novinarjev (s tehničnim osebjem pa skoraj 1500 ljudi) in 200 častnikarjev iz tujine, od katerih je polovica dopotovala v Beograd posebej zaradi kongresa. Da bo kongres lahko potekal organizacijsko in tehnično nemoteno, deluje v tehničnih in strokovnih službah kongresa Centra Sava še približno 1000 ljudi. K tem podatkom, ki zgovorno pričajo o pomenu ter veličini kongresa jugoslovanskih komu-

nistov, naj dodamo še naslednje: prireditelj bo veljala 500 milijonov (novih) dinarjev, od te vsote bodo največ odšteli za dnevnice (po 2500 din) za delegate (180 milijonov), za pravo in tiskanje dokumentov 170 milijonov in za zakup kongresnega centra.

Že ob začetku kongresa velja pritrditi oceni, da gre zavoljo ekonomskih težav pri idejnopolitični zapletenosti, protislovij in različnosti za eno najtežjih etap v razvoju ZKJ, federativne skupnosti in samoupravne socialistične družbe, pri čemer si ne gre zatiskati oči pred zapletenimi in trpkimi razmerami na Kosovu, ki se — poleg ekonomskih problemov — kot kruta realnost drenjajo v politično ospredje.

Kongres bo poleg plenuma deloval v šestih komisijah. Doslej je prijavljeno za razpravo približno 1700 razpravljavcev. Veliko, morda celo preveč, toda poglavitno je, da bodo v svojih ocenah precizni, stvarni in od-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ukrepi ZIS za izvoz in zajezeitev inflacije

BEOGRAD — Številni ocenjevalci, ki so pred kongresom razmišljali o možnih tokovih razprav, so napovedali, da bo tokratno srečanje jugoslovanskih komunistov »kongres stremitev«. Imenitne pogoje za uresničitev te napovedi je dala pravzaprav že zvezna vlada, ki je tik pred začetkom kongresa objavila svoj sveženj gospodarskih ukrepov. Tako ali drugače bo akcija ZIS zanesljivo »obarvala« tudi razprave delegatov, zlasti v komisiji za družbenoekonomske odnose. In skorajda ni dvoma o tem, da bo vladni paket naletel na dokaj močne aplavze, čeravno strokovnjaki po prvih ocenah niso ravno navdušeni. Toda ukrepi dokazujejo vsaj to, da je vlada izredno odločna in odločnost v Jugoslaviji od nekdaj veliko šteje, čeprav rezultati potem niso vedno ravno takšni, kakršne so obetale napovedi.

Ko je podpredsednik ZIS Janez Zemljarič v obširnem referatu predstavil, kako si ZIS zamišlja izhod iz gospodarske krize, so delegati zvezne skupščine v načelu sicer podprli globalno usmeritev svežnja, terjali pa so tudi, naj se vlada zaveda svoje odgovornosti. Ukrepi bodo namreč resda pospešili izvoz, bo pa zato tem več težav na drugih področjih. Stimulacije, s katerimi naj bi pokrivali izgube pri izvozu, regresiranje nekaterih živil, s katerimi naj bi upočasnili naraščanje življenjskih stroškov, namreč tudi nekaj stanejo, po neuradnih ocenah 390 milijard dinarjev, kar je velika vsota, zlasti še, če vemo, da jih velik del za zdaj še nikjer ni.

Veliko zapletov pričakujejo pri uresničevanju zakona, ki bo urejal rast

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po nekajmesečnem zavlačevanju Slovenska konzulta izvoljena v goriškem občinskem svetu

GORICA — Občinska konzulta za slovenska vprašanja v občini Gorica je bila končno izvoljena pozno ponoči na ponedeljkovi seji občinskega sveta. Potrebni je bilo več kot devet mesecev od umestitve občinskega sveta, da je do tega prišlo. V tem času je marsikatero vprašanje šlo mimo, ne da bi enotno zastopstvo Goriških Slovencev imelo možnosti predložiti kako vprašanje županu in občinskemu odboru.

Izvolitev članov konzulte je prišla potem ko je vprašanje bilo že dobra dva meseca na dnevnem redu. Na ponedeljkovi seji so svetovalci izvolili zastopnike občine v vrsto komisij in upravnih svetov. Vse to je več časa čakalo na potrditev.

Slovensko konzulto, ki je postala sestavni del programa občinske večine že v letih levosredinske koalicije (zahtevali so jo takrat socialisti), sestavlja petnajst članov. Dva imenuje Sindikat slovenske šole, po pet vsak pa Slovenska kulturno - gospodarska zveza in Zveza slovenske katoliške prosvete. Nadaljnje tri člane, izvedence, na neposredno izvoli občinski svet.

V prvih treh primerih bi šlo le za potrditev seznamov, ki so jih županu poslali SSS, SKGZ in ZSKP. Kljub temu pa je na glasovanju prišlo do nekaterih črtanj imen kandidatov. Trije fašisti sploh niso glasovali.

Glasovalo je 32 svetovalcev. Po 29 glasov sta dobila zastopnika šolskega sindikata Kostanca Luis in Nataša Sirk. Zastopniki SKGZ so: Edmund Košuta, ki je dobil 26 glasov, Karlo Devetak (25), Marko Marinčič (25), Rudi Pavšič (25) in Aldo Rupel (23). Zastopniki ZSKP so: Kazimir Humar, ki je dobil 28 glasov, Albin Sirk (28), Iva Koršič - Kerševan (28), Lučana Budal (29) in Mirko Brajnik (28). Občinski svet bodo v slovenski konzulti zastopali Gianni Toplikar (KD), ki je dobil 13 glasov, Milka Čubrilo por. Dell'Orco (PSI), ki je dobila 10 glasov, in Tereza Perissutti por. Martinuč (KPI), ki je dobila 5 glasov.

Konzulta je v prejšnjih letih naredila veliko koristnega dela. Županu in odbornikom ter strankam je posredovala nekatere pomembne dokumente. Med temi tistega o potrebi po slovenskem šolskem centru v južnem delu mesta. Občina je predlog osvojila v regulacijskem načrtu je bil ta center vključen. Res pa je tudi, kot je dejal komunistični svetovalec Salomoni, da niso konzulte v zadnjem času upoštevali.

Konzulto čaka sedaj zahtevno delo. Še zlasti sedaj ko bo treba govoriti o uresničitvi slovenskega šolskega centra, pa tudi ko bodo prišla v ospredje vprašanja zaščitnega zakona.

Cossigovo prvo leto

RIM — Včeraj je minilo leto dni, odkar je bil profesor Cossiga izvoljen za predsednika republike. Ob tej priložnosti so Cossigi čestitali najvišji predstavniki oblasti, mnogo čestitk pa je prejel tudi iz tujine.

V tem letu je Cossiga dokazal velike sposobnosti pri opravljanju te pomembne državne funkcije. To prvo obdobje sta označevala dva pomembna dogodka: predvsem spor z višjim sodnim svetom, ki je dosegel celo raven institucionalne krize, a ga je Cossiga ublažil, poleg tega pa vladna kriza po ugrabitvi ladje Achille Lauro, ki se je končala s parlamentarno razpravo, ne da bi torej Cossiga sprejel odstop Crazzirove vlade.

V prvem letu predsednikovanja je Cossiga opravil tudi vrsto obiskov v tujini, med drugim tudi v Jugoslaviji.

13. nogometno SP v Mehiki

Michel Platini (v skoku za žogo) bo drevi na tekmi Francija - Zahodna Nemčija gotovo ena osrednjih figur

Francija-ZRN in Argentina-Belgija

Danes polfinalni srečanja

CIUDAD MEXICO — S polfinalnima tekmama Francija - ZRN in Argentina - Belgija bo danes na sporedu predzadnje dejanje letošnjega mundiala, ki se bo končal z velikim finalom v nedeljo.

V nocojšnjih srečanjih je težko napovedati favorite. Po prikazani igri je določena prednost na strani Francozov in Argentinec, toda predvsem Belgijci so doslej dokazali, da ne priznavajo favoritov.

Polfinalna dvoboja bosta tudi dala odgovor na vprašanje, ali bo Argentini uspelo vsaj deloma rešiti čast Južnoameričanov, ki so bili pred prvenstvom veliki favoriti.

Kakorkoli že, danes lahko v obeh tekmah pričakujemo neizprosno boj za vsako žogo in nobeno presenečenje ne bo, če se bosta tudi polfinalna dvoboja, tako kot trije četrtfinalni, končala šele po enajstmetrovkah.

Izidi ankete »Slovensko javno mnenje«

Slovinci kritični do političnega sistema

LJUBLJANA — Slovenci so kritično nastrojeni do delovanja jugoslovanskega političnega sistema, zlasti še do vodilnih posameznikov, za katere terjajo odgovornost, ker so državo pripeljali v tako zapleten položaj. Niso zadovoljni z osebnim standardom, obenem pa priznavajo, da je slednji nekoliko boljši kot pred leti. Pesimisti so glede družbenega in gospodarskega razvoja, nikakor pa niso apatični. Zanašajo se predvsem nase in na svoje bližnje (ter zveze), so veliki domoljubi, kljub nekoliko modernejšim pogledom na vojsko pa so za domovino pripravljeni dati življenje.

To je nekaj osnovnih ugotovitev iz letošnje raziskave Slovensko javno mnenje (SJM 86), ki jo je na podlagi reprezentativnega vzorca 2053 polnoletnih občanov iz 420 slovenskih krajev marca in aprila izvedel center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij pri Ljubljanski Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo.

Več kot polovica anketiranih sodi, da živijo slabše kot pred petimi leti (v raziskavi 1984 je bilo takšno mnenje še bolj izrazito). 41 odstotkov (več kot pred dvema letoma) ljudi meni, da delavca in delo spoštujejo manj kot pred petimi leti. Zanimivo je odločno stališče več kot polovice anketiranih, da na račun reševanja sedanjih gospodarskih težav nikakor ne bi smeli oklestiti

proračunov za šolstvo, zdravstvo, kulturo in znanost. Dobrih 40 odstotkov misli, da bo njihov materialni položaj čez pet let slabši (leta 1984 je bilo tovrstnih pesimistov še več), na boljši standard računa le 12 odstotkov, skoraj 19 odstotkov pa meni, da bodo imeli tak standard kot danes. Devetim odstotkom se ni treba ničemur odpovedati in imajo vsega dovolj, 37 odstotkov jih mora biti precej varčnih, 47 jih mora zelo skrbno gospodariti z denarjem in omejevati večje nakupe, skoraj 4 odstotke pa pravi, da močno omejujejo tudi nakupe hrane.

Le dober odstotek anketiranih (za slovensko narodnost se je opredelilo skoraj 90 odstotkov, izmed drugih narodnosti pa je bilo največ, 3,8 odstotka, Hrvatov) v Jugoslaviji ne zazna težav in krize. Za kratkotrajne prehodne razvojne težave se je opredelilo 9 odstotkov. Slabih 35 odstotkov sodi, da gre za resno gospodarsko krizo, 45 odstotkov pa je jih meni, da ne gre le za gospodarsko, ampak tudi širšo družbenopolitično krizo. Glede krivde zanjo pa: čez 42 odstotkov pravi, da so za krizo krivi vsi kot posamezniki, politikom in gospodarstvenikom krivdo pripisuje 28 odstotkov vprašanih, politikom in vodstvom pa jo je napravilo dobrih 15 odstotkov. Kar štiri petine jih meni, da najbolj odgovorni posamezniki, ki so državo pripeljali v tako kri-

zo, ne bi smeli več opravljati visokih funkcij. Nasploh pa je prišlo v zadnjih letih do precejšnjega preobrata. Slovenci zaupajo v sistem socialističnega samoupravljanja, vendar je to prej pomenilo predvsem zaupanje v zgodovinske voditelje. Z njihovim odhodom je prišlo do spremembe: ljudje vse bolj iščejo značilnosti sistema in se več ne opredeljujejo po političnih voditeljih. Večina anketiranih, 42,7 odstotka ocenjuje, da se razmere ne spreminjajo, za 35 odstotkov gredo še na slabše, le po mnenju 12 odstotkov pa se izboljšujejo. Po prepričanju treh četrtnin pa z omejevanjem plač in standarda nikakor ne bi smeli zdraviti gospodarstva.

Morda presenečajo (ob mnenju drugih delov Jugoslavije, da Janezi niso za vojsko) odgovori 70 odstotkov anketiranih, da so pripravljeni za domovino žrtvovati življenje. Pred to vrednoto je samo še žrtvovanje življenja za svoje najbližje. In še: kar 84 odstotkov je mnenja da je vsaka obrambna vojna pravična, 75 odstotkov pa jih sodi, da je pravična vsaka osvobodilna vojna. Skoraj polovica je proti služenju vojaškega roka žensk, nekaj manj (45 odstotkov) pa se zavzema, da bi tisti, ki nočejo služiti vojske, imeli nadomestno možnost - civilno služenje.

Vzporedno s krizo narašča število mišljenj (1982 - 5,5, letos pa 9,2 odstotka), da najmanj razviti v Sloveniji sami skrbijo za svoj napredek. Anketi-

rani so za solidarnost, vendar pa pada delež tistih, ki so za skrajni solidarizem, to je, naj razviti skrbijo za nerazvite. Ocene javnega mnenja sicer govorijo, da so odnosi med Slovenci in delavci iz drugih republik v glavnem dobri, s krizo pa je več odgovorov, ki pravijo, da notranje emigracije ogrožajo jezik, kulturo, zaposlitev in celo gospodarski razvoj Slovencev. 63 anketiranih pravi, da naj se delavci iz drugih republik, ki so že dalj časa v Sloveniji, prilagodijo in naučijo slovenščine, hkrati pa naj ohranijo svoj jezik in navade. Slovenci skorajda niso za asimilacijo. Vendar pa ne gre prezreti, da kar osem odstotkov Slovencev (ki so tako občutljivi na asimilacijo) to predlaga kot rešitev odnosov med drugimi etničnimi skupinami.

Kljub pesimističnemu pogledu na danes in jutri pa Slovencev ne zajema apatija. Naraščata nasprotovanje dogmatični ideologiji ter zanimanje za alternativna gibanja (ekološka, mirovna, ženska). Preseneča podatek, da jih pozna kar tri četrtnine anketiranih, vsak drugi pa je pripravljen v njih delovati. »To pa nam kaže,« pravi vodja raziskovalnega projekta dr. Niko Toš, »da ljudje niso samo kritični, temveč tudi vedno bolj pripravljeni na lasten prispevek pri spreminjanju razmer, ki jih tako kritično ocenjujejo.«

BORIS LENIČ

Zbor F. Venturini

v Fari ob Kolpi

V soboto, 21. junija, smo člani moškega pevskega zbora Fran Venturini od Domja vrnili obisk kulturno-športnemu društvu Kostel iz Fare ob Kolpi, čeprav smo sezono uradno zaključili že teden dni prej. Kostelsko društvo je pri nas gostovalo jeseni s pevskim zborom in s folklorno skupino, sedaj pa nas je povabilo v svojo sredo ob praznovanju krajevnega praznika.

Z avtobusom smo v prvih popoldanskih urah prispeli v Kočevje, kjer nas je sprejel tamkajšnji ženski sekstet v narodnih nošah, ki nam je prisrčno zapel dve pesmi. Nato smo s predstavniki kostelskega društva nadaljevali pot proti dolini Kolpe. Najprej smo si ogledali razvaline gradu Koste, ki so ga v 13. stoletju zgradili Ortenburžani na strmi pečini nad reko. Grad, po katerem se imenuje celotno kostelsko območje (Kostel izvira iz besede castellum), omenja že J. V. Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske, ob začetku 19. stoletja pa so ga zažgali Francozi. Kasneje smo si ogledali tovarno silosov za kmetijstvo ter se peš podali čez Kolpo na hrvaško stran v vas Brod na Kupi.

V večernih urah smo nastopili na celovečernem koncertu v prosvetnem domu v Fari. Zapeli smo 16 pesmi iz renesanse, NOB ter iz narodne zakladnice slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov. Med prvim in drugim delom koncerta je zaigrala dve zahtavni skladbi harmonikarka Suzana Žerjal, ki nas je tudi spremljala pri nekaterih pesmih.

MITJA VECCHIET

PSI o problemih žarčenja

ŠPETER — V Špetru je bila pred dnevi okrogla miza o posledicah radioaktivnosti, ki so jo priredile deželna svetovalska skupina PSI in socialistični sekciji iz Špetra in St. Lenarda. Okrogla miza je bila v sejni dvorani Špetrske občine.

Najprej je spregovoril načelnik svetovalske skupine PSI v Deželnem svetu Ferruccio Saro, ki jo je pozitivno ocenil delo in ukrepe deželne uprave ob černobilski katastrofi. Deželni odbor nik za zdravstvo Renzulli je v svojem posegu dejal, da je bila izkušnja po černobilski katastrofi v bistvu nekaj novega. Odgovorni za civilno zaščito so se morali soočiti z novimi problemi, ki so jih lahko reševali predvsem zaradi poštenega in nesebičnega dela številnih tehnikov, ki so sledili radioaktivnemu oblaku in vsem njegovim posledicam. Renzulli je tudi dejal, da je sedaj zrak "čist", ostajajo pa še problemi glede živl.

Številni strokovnjaki, ki so sledili izvajanjem in tudi sami posegli v razpravo, so poudarili različne aspekte, ki jih je černobilska katastrofa na dramatičen način odprla. Tu je vprašanje prehrane, saj bodo še naprej potrebne kontrole, ker obstaja še vedno nevarnost radioaktivnosti v zemlji. Tu je vprašanje, kaj lahko pravzaprav pomeni žarčenje za naše zdravje. Posledice so pač dolgoročne. In tudi problema vzgoje ne gre zanemarjati. Černobilska katastrofa je na žalost opozorila, da se pač v sodobnem času soočamo z negativnimi posledicami jedrske energije.

Veliko vprašanj se zastavlja seveda javnim upravam, saj zahteva prevencija številne posege in problemov, ki se postavljajo, je vedno več.

Skratka, černobilska katastrofa nam je zastavila vrsto žgočih vprašanj, ki se jim ne moremo izogniti.

Barkovljanski šolarji obiskali parlament

* "Majhna šola z velikimi načrti in uspehi" bi lahko imenovali barkovljansko osnovno šolo F. S. Finžgar, ki ni le dobitnica lepega števila nagrad in priznanj na raznih natečajih in tekmovanjih državnega in mednarodnega značaja, temveč si je za svoj izlet ob koncu šolskega leta zamislila obisk Rima.

Ni šlo za navaden obisk mesta, ki si ga dnevno ogledujejo turisti iz vseh krajev sveta. Šlo je predvsem za obisk italijanskega parlamenta v želji, da otroci 4. in 5. razreda osnovne šole, ki se že učijo o italijanski ustavi, spoznajo palače, v katerih poteka vse italijansko politično življenje, kjer delujejo senat in italijanska zbornica, kjer dela in sprejema tuje delegacije predsednik italijanske republike - v palačah pač, v katerih se kroji usoda Italije, njenih državljani in torej tudi slovenske narodnostne skupnosti.

Kako je prišlo do zamisli za to potovanje? Pred časom so učenci barkovljanske šole, skupno s svojimi učiteljicami povabili na šolo komunistično senatorko Jelko Gerbec, ki jim je prav v času, ko so se učili o italijanski ustavi, povedala marsikaj o svojem, pa tudi o delu obeh vej italijanskega parlamenta. Tu je tudi padla zamisel, da bi si učenci italijanski parlament ogledali in senatorka Gerbčeva je bila takoj pripravljena, da pomaga pri uresničitvi načrta.

Tako so učenci omenjene šole, pod vodstvom svoje učiteljice Vere Poljšak napisali pismo odgovornim oblastem v Rimu in prejeli tudi odgovor, da lahko pridejo na ogled poslanske zbornice in senata. Senatorka Gerbčeva je obljubila, da jih bo ob obisku spremljala ter je seveda tudi osebno garantirala za pravilen potek obiska.

Vse formalnosti so bile hitro opravljene, določen je bil dan izleta, določeno je bilo število učencev - 9 - in njihovih spremljevalcev.

Ne bomo navajali imen vseh učencev, povedali pa bomo ime učiteljice Vere Poljšak, ki je za izlet odgovarjala, medtem ko so bile njene soplesnilke še Štefka Veljak, Mihela Preslova, Lilijana Scheimer in podpisana, ki sem jih spremljala kot novinar-ka.

Izlet v Rim se je začel v četrtek, 19. t. m., z večernim odhodom iz Trsta in končal - srečno seveda - s prihodom v Trst v nedeljo, v zgodnjih jutranjih urah.

Ker je bil glavni namen izleta obisk italijanskega parlamenta, bi le bežno omenila dejstvo, da so si učenci, skupno s svojo učiteljico in ostalimi spremljevalkami, ogledali v tem »večernem« mestu vse, kar se je pač dalo videti in obiskati v tako kratkem času.

Opisovanje tega, kar so v Rimu videli - številne cerkve, katakombe, Kolosej, Trg Navona, Trg di Spagna, Kvirinal, ogromni spomenik neznanemu junaku, cerkev sv. Petra in še številne druge zanimivosti, kot Trevijev vodnjak (Fontana di Trevi) itd., bi bilo brez dvoma odveč.

Mladi izletniki imajo dober spomin in so si vse, kar so videli, prav gotovo dobro zapomnili. Vsi podatki o znamenitostih Rima pa so tudi zapisani v številnih brošurah za turiste; tako da bi bilo res odveč zapisovati naše vtise za tiste, ki smo na izletu bili, še bolj pa za tiste, ki tega niso videli in jim torej nekaj skromnih podatkov in vtisov ne more zadostovati.

In končno je bil namen našega obiska vse prej kot turističen. Učenci so šli na ogled tako italijanske poslanske zbornice, kot senata in to so, ob stalnem spremstvu ljubeznive senatorke Gerbčeve tudi opravili.

Ne bo odveč, če zapišem, da je bila morda to prva slovenska osnovna šola, ki je obiskala italijanski parlament. Priti v te palače, kjer se odvija italijansko politično življenje, ni tako lahka in enostavna zadeva. Morali smo preko precej strogih pregledov in tudi ves ogled poslanske zbornice in senata je potekal v spremstvu posebnih spremljevalcev.

Imeli smo srečo, da smo naleteli, tako v senatu, kot v poslanski zbornici na dva zelo simpatična spremljevalca (eden, Massimo, je celo dobro poznal Barkovlje), ki sta nam pokazala ogromno, še veliko več pa obrazložila. Videli smo sejno dvorano poslanske zbornice in senata takšni, kot sta v resnici in ne le takšni kot jih gledamo na televizijskih ekranih; videli smo, kje sedijo na primer predsednika, ministri, doživljenjski senatorji, kje sedi predsednik italijanske republike, če pride na sejo, in kje predsednik italijanske vlade. Te stare in častitljive stavbe so se

modernizirale, v njih poteka glasovanje in tudi sicer življenje poslancev, senatorjev, novinarjev, ministrov, diplomatov in končno tudi občinstva, ki lahko sledi raznim sejam. Videli smo, kje se srečujejo in pogovarjajo med potekom sej, ali med pavzami, poslanci, ministri, senatorji, kje nemajmo svoje reportaže novinarji televizije, videli smo notranjost salonov in sob, v katerih poteka delo številnih komisij.

V času našega obiska v Rimu pa je bila živahna politična dejavnost prekinjena zaradi deželnih volitev na Siciliji.

Kljub temu nas je v senatu sprejela in pozdravila ena od štirih podpredsednikov te veje parlamenta Giglia Tedesco, ki je bila izredno ljubezniva. Pokazala je veliko zanimanje za slovensko šolo in je dovolila učencem, da so se za trenutek usedli tudi na predsedniški stol, pozvonili z zvoncem in izrekli že tolikokrat uporabljeno frazo »La seduta è aperta«. Ob koncu je vsem podarila še fotografijo senata s svojim podpisom.

Tudi senatorka Gerbčeva je bila dva popoldneva na razpolago nam vsem, predvsem učencem za odgovore na vsa vprašanja, ki so ji jih mladi radovedneži brez premora zastavljali.

Sedaj nam bo učenje italijanske ustave veliko laže in tudi bolj zanimivo, so dejali ob koncu tega obiska in prav gotovo bo to držalo.

Da pa ni bil niti ta izlet le strogo poučen, naj povem, da smo na primer pili najboljšo kavo v Rimu v kavarni Sant'Eustachio, kjer baje pripravljajo kavo s posebno vodo. Sem prihajajo na kavo tudi številni novoporočenci takoj po poročnem obredu (in tudi to smo videli). Jedli smo odlične sladojede, zelo dobre rimske pizze in si privoščili, kljub kratkemu času ogled mesta s posebnim avtobusom. Še za vožnjo s kočijo bi se bili skorajda odločili, da ni bila cena previsoka.

Izlet je bil zanimiv in poučen, vtisi v glavnem dobri. Kaj ste si najbolj zapomnili, sem jih v zadnjem trenutku pred odhodom iz Rima še vprašala, ko so bili že na koncu svojih moči. »To je mesto Japoncev in nun. Lepo je bilo, a v Trstu in v Barkovljah je še lepše.«

NEVA LUKEŠ

Philipp Vandenberg

Hetera

10.

Tega pa spet ni hotela priznati Polikrita. Nasprotno, starčkov poskus sprave jo je še bolj razburil. »Ti pa molči, Mnesifilos!« je zavpila čez cesto, »tisto veliko gobezdalo Temistokles vendar ni nič drugega kot vidni rezultat tvoje dolgoletne vzgoje: ambiciozen spletkar, ki vtika svoj nos v vse državne posle in oboroževalne načrte, vendar razume malo tako o enem kot o drugem.

Komaj je Polikrita to izgovorila, se je Ahripa vrgla na nasprotnico in Mnesifilu se je le s težavo posrečilo, da je potegnil nazaj razbesnelo žensko. Ahripa je pljuvala in vreščala, da bo tej grdi kurbi že izpraskala oči. Poslušalci so tulili od zadovoljstva.

»Prostor, prostor za slepega vedeževalca Eufrantida!« Majhen fant si je glasno poskušal utreti pot za starca skozi množico. Slepi je položil desnico na mladeničevo ramo, z levico pa je držal belo palico in tipal po poti za ovirami.

Eufrantid je bil znan po vsem svetu. Ker se je rodil slep, so ga starši odložili. Kot tajni poslušalec si je pridobil precejšnjo izobrazbo, in nekega dne so se njegove opozorilne napovedi uresničile — od takrat je veljal za vedeževalca. Sicer ni užival ugleda Teisamena iz Elide, čigar napovedi so odločale o bojnih načrtih, zato pa se je Eufrantid zadovoljil tudi z enim obolom, če so ga kaj vprašali.

Atenci so se umaknili pred starčkom. Nekdo je vrgel kovanec pred njega na tla, priletel je še drugi z jasnim zvenom, nato tretji, neki objestni Atenec pa je zaklical: »Hej, starec, povej nam kaj vidiš!« Fant je pobral kovanec.

Tedaj se je Eufrantid ustavil, nagnil glavo postrani in pogledal z nemočnimi očmi proti nebu. »Ja, kaj vidiš?« je ponovil drugi, in slepi človek je prisluhnil vase. V gneči okoli njega je zamrl sleherni glas.

»Vidim dva moška!« je zajecjfal Eufrantid.

»Poslušajte, poslušajte!« je zaklical glas iz ljudstva. S sikanjem je poskušal zatreti škodoželjen posmeh.

Jasnovidec je nadaljeval: »Vidim dva moška in metulja, kot žafran rumenega metulja, kakršne poznajo samo še na otoku Lesbosu. In moška poskušata ujeti tega metulja. Toda eden pade, drugemu pa prileti melulj v mrežo. A tudi njemu spet pobegne.«

»In kdo sta ta moška?« je vprašal predrzen Atenec.

Slepi Eufrantid je omahoval, potem pa je odgovoril: »Ta moška sta Aristid in Temistoklos.«

Med Atenci se je začelo množično ugibanje, kaj je povezano s tem metuljem. Pozabljen je bil prepir obeh žensk. Njuna spremljevalca sta ju odpeljala. Jasnovidec se je neopazno umaknil iz množice. Ko je fantek stisnil starčku v roko tri obole, je rekel Eufrantid tiho: »Še veliko več sem videl. Toda veš moj fant, marsikdaj je bolje, da ljudle ne poznajo svoje usode.«

Temistokles je skočil s konja in dal Frinihu vajeti. Frinijos je le s težavo sledil prijatelju do vojaškega tabora pri Maratonu, ko je ta molče in z negibnim pogledom priganjal konja čez griče in po ozkih poljskih poteh. Zdaj je stopil z dvignjeno glavo, z naprej potisnjeno močno spodnjo čeljustjo, proti rumeno se svetlikajočemu se šotorju

heter, iz katerih se je slišalo ganljivo jokanje. Dva s suli-cama oborožena vojščaka, ki sta noč in dan stražila vhod, sta dvignila roko v pozdrav. Vojskovodja ju ni videl.

Ko je Temistokles odrinil zastor pri vhodu, mu je udaril nasproti oster oblak kadila. Jok in molitve drugih heter, ki so z razgaljenimi prsmi in razpuščenimi lasmi objokovale Melisino smrt, so nenadoma utihnili. Sredi šotora je ležala Melisa na mrtvaškem odru, gola, pokrita samo s nežnim pajčolanom. Človek bi mislil, da spi.

»Kako se je zgodilo?« je vprašal Temistokles tiho, ne da bi odvrnil pogled od mrtve. In ko se nobena izmed heter ni upala odgovoriti, je vojskovodja jezno zaupil: »Naj pride Aristid!«

Molčeče hetero so se plašno umaknile, ko je vstopil Aristid. Vsi so vedeli za osebno nasprotje med njima, in v tem položaju se je bilo treba bati tudi najhujšega.

Aristid, prevzet od bolečine, je s pogledom, uprtim na Meliso, stopil k Temistoklu, mu ponudil roko in rekel: »Tvoja bolečina je tudi naša.«

Temistokles je zavrnil Aristidovo roko. Negibno je strmel predse, potem pa je vprašal: »Kako se je moglo to zgoditi?

Aristid je skomignil z rameni: »Bila je noč, ko se je zgodilo. Melisa je govorila s tem dekletom z Lesbosa, tal-ko, ki so jo barbari pustili na bojišču. Nenadoma se je zgrudila na tla. Perzijska puščica jo je zadela v hrbet.«

Tedaj so začele Temistoklove oči, ki so do takrat topo, skoraj kot oči slepca, strmele naprej, nemirno begati. Brez besede mu je Aristid izročil puščico. Temistokles je preizkusil konico, pogladil peresa na drugem koncu in se zastrmel v luknjo v steni šotora.

Medtem ko predsednik Marchio ostaja na svojem mestu Pokrajinski svet (v odsotnosti LpT) sprejel na znanje odstop odbornikov

Pokrajinski svet je na ponedeljkovi seji soglasno sprejel na znanje odstop vseh odbornikov. Glasovanja pa se ni udeležila svetovalska skupina Liste za Trst, ki je takoj na začetku zapustila sejno dvorano. Predsednik skupine Cesanelli je tako odločitev utemeljil z dejstvom, da ni mogoče preiti na izvolitev novega odbora, dokler ne bo rešeno vprašanje predsednika pokrajine Marchia, ki z razliko od ostalih odbornikov še ni odstopil. Svetovalec Cesanelli je tudi dodal, da se Lista za Trst ne bo udeležila nobene pokrajinske seje, dokler ne bodo zapletena pogajanja pokazala, ali obstajajo ali pa ne tisti pogoji, ki so potrebni za oblikovanje novih trdnih večin.

Seja pokrajinskega sveta se je tako nadaljevala brez svetovalcev LpT; razvila se je obsirna razprava, v katero so posegli predstavniki vseh svetovalskih skupin. Spregovorili so svetovalci Russo Cirillo (KD), Martini (PSDI), Martone (KPI), Clarici (PSI), Cervesi (PRI), Serpi (MSI), Harej (SSK), Omero (Neodvisna levica), ob koncu pa tudi sam predsednik Marchio, ki pa je govoril v svojstvu predstavnika Mestne liste. Predstavniki omenjenih strank so v bistvu ponovili stališča, ki jih zagovarjajo v sedanjem skrajno nejasnem političnem položaju.

Skupščina je nato s tajnim glasovanjem soglasno sprejela na znanje odstop odbornikov, dnevn red pa je še predvideval, da bi morala izvoliti novi odbor. Vendar pa je bilo povsem jas-

no, da ne bo zmožna izpolniti te obveznosti. Predstavniki KD Russo Cirillo, PRI Cervesi, PSDI Martini in SSK Harej (torej predstavniki večine brez Liste za Trst) so zato predložili resolucijo, s katero so v bistvu zahtevali, naj se odloži izvolitev novega odbora. Za odločitev je govoril predstavnik KD, proti njej pa KPI. Na glasovanju je bil ta predlog zavrnjen z glasovi KPI, PSI, MSI in svetovalca Omera, zanj pa so glasovali stranke večine in predsednik Marchio. Skupščina bi zato morala vo-

liti novi odbor, predstavniki večine pa so takoj zapustili sejno dvorano, tako da je v njej ostalo premalo svetovalcev, da bi lahko nadaljevali sejo in prešli na glasovanje novega odbora. Predsednik Marchio je zato sejo prekinil. Težko je predvideti, kdaj se bo pokrajinski svet ponovno sestel, saj je sklicanje seje vezano na razvoj pogajanj. Vendar pa obstaja vprašanje proračuna, ki ga mora pokrajina še predstaviti (kakor sicer tudi občina); kdaj pa bo to storila, tudi ni znano.

Od ponedeljka dalje neprekinjena pogajanja

Po ponedeljkovi pokrajinski seji so se sestali pokrajinski tajniki strank dosedanje večine (KD, LpT, PRI, PLI, PSDI in SSK) ter socialistične stranke, da bi se dogovorili, kako naprej v sedanjih pogajanjih za oblikovanje novih večin za upravljanje tržaške občine in pokrajine. Predstavniki omenjenih sil so se dogovorili, da bodo napeli vse sile za iskanje sporazuma, ki ga bi bilo treba doseči najkasneje do 10. julija. Če pa bi do tega ne prišlo, se bodo predstavniki omenjenih strank podali do prefekta in mu obrazložili trenutni položaj; v tem primeru bi torej šlo za prvi korak za razpustitev pokrajinskega sveta in sklicanje predčasnih volitev, pred katerimi pa bi pokrajina morala preiti pod komisarsko upravo.

Predstavniki omenjenih strank so se tudi domenili, da se bodo pogajanja nadaljevala od ponedeljka dalje, in sicer neprekinjeno; kakšne so perspektive, je težko predvideti, vendar pa je možnost predčasnih volitev najbolj verjetna.

Včeraj je Giuricinova Mestna lista dala vedeti, da je sprejela prošnjo strank petstrankarske koalicije in dala na razpolago predsedstvo pokrajine; ta njena razpoložljivost pa bo postala operativna, dodaja Mestna lista, ko se bodo začela pogajanja za enotno mizo, katerih se bo gotovo udeležila — polemično pristavlja — tudi Lista za Trst kljub njenim dosedanjim javnim izjavam.

V zagrebški turistični ponudbi obilo kulture in univerziada 87

Zagreb je včeraj predstavil tržaškim časnikiarjem ter predsedniku Letoviščarske in turistične ustanove tržaške pokrajine Alviseju Barisonu, svojo bogato turistično ponudbo. Včerajšnje tržaško srečanje s predstavniki zagrebške turistične življenja pa je bilo osredotočeno predvsem na predstavitev najpomembnejše športne manifestacije prihodnjega leta, t.j. 14. univerziade, ki bo po sklepu mednarodnega organizacijskega komiteja prav v tem mestu ob Savi.

Poleg najavljenega športnega momenta, pa je delegacija zagrebških turističnih delavcev, ki jo je vodil predsednik mestne turistične ustanove Kaštela, predstavila Tržčanom vse mikavne kotičke zgornjega (s stolnico

sv. Štefana), spodnjega (s secesijsko arhitekturo) in novega mesta (kjer živijo mlajše generacije Zagrebčanov). Zgornji oz. stari ter spodnji oz. liberty predel mesta sta namreč idealna sedeža dobrega dela zagrebške kulturne ponudbe, od monografskih razstav do koncertov, od muzejev do gledališč. Že stoletno spoštovanje in ljubezen do narave pa sta zagotovila Zagrebu tudi zavirljivo število obsežnih parkov, kjer živijo tudi poskočne veveričke, ki so že postale pravcati mestni simbol, tako da so eno izmed njih izbrali za maskoto skorajšnje univerziade. S svojim živobarvnim repom bo "Zagi" predstavljala 7.000 najavljenih športnikov iz 115 držav sveta.

V petek predstavitev knjige Delavska enotnost - Unità operaia

V mali dvorani Kulturnega doma v Trstu bo v petek ob 19. uri predstavitev knjige z naslovom Delavska enotnost - Unità operaia, ki jo je, na osnovi dokumentov, pričeval in podatkov napisal načelnik Odseka za zgodovino pri NSK Milan Pahor in je izšla v založbi Zveze sindikatov Slovenije prav v dneh, ko so v Trstu podelili priznanja številnim bivšim članom omenjene organizacije, ki je med vojno združevala slovenske in italijanske delavce od Milja, Trsta, pa vse do Tržica in Gorice v boju proti nacifazizmu.

Predstavitev te pomembne publikacije sta organizirala Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in odbor Zveze vojnih invalidov NOV v želji, da se čim več ljudi, predvsem mladih, seznani s to komponento osvobodilnega boja in odprdnosti, ki je igralo v tistih časih tako pomembno vlogo v boju proti sovražniku, ne samo delavskega razreda, temveč smrtnemu sovražniku vseh naprednih sil, ki so se v tistih težkih časih združile, strnile svoje moči in nacifazizmu tudi premagale.

Predstavitev publikacije, na katero sta obe organizaciji povabili svoje članke, pa tudi predstavnike raznih organizacij in ustanov in seveda mlade, bo obogatil še nastop Tržaškega okteta, ki ga vodi prof. Janko Ban in ki bo

izvedel kar deset pesmi iz svoje bogate zakladnice. Na programu bodo pesmi: Oj Doberdob Zorka Prelovca, Prečuden cvet Karla Pahorja, Primorski partizan Rada Simonitija, Tam kjer pisana so polja Danila Bučarja, ljudska iz Rezije Da gora ta čaninaua, Na trgu Vasilija Mirka, Kaj bi te vprašal Radovana Gobca, primorsko ljudsko Sijaj mi sončece, Vasovalec Emila Adamiča in Mlatič Kamila Maška.

Berite
»Novi Matajur«

Danes posvet o finaliziranem kreditiranju Na velesejmu velika pozornost pristanišču

Obrnil se je teden od odprtja 38. tržaškega velesejma, njegove spremljevalne kongresne in promocijske prireditve pa so v polnem teku. Poleg uradnih dnevoj držav-udeleženk, so za nami tudi tri izmed najpomembnejših manifestacij: dan kave, dan lesa in lesne trgovine ter mednarodno srečanje obrtnikov, o katerem poročamo posebej.

O posvetu trgovcev, izvoznikov in uvoznikov kave, ki je bil v soboto, smo že pisali, danes pa nekaj besed o dnevu lesa. V ospredju je bila razprava o možnostih tržaškega pristanišča za trgovanje z lesom, saj le-to razpolaga z dobrimi strukturami, a ga pestijo nekatere pomanjkljivosti, kot so pred-

vsem operativna in tarifna vprašanja. Predstavniki operaterjev so sicer poudarili, da so pripravljeni uporabljati tržaško pristanišče ne le za potrebe trgovine z lesom, temveč tudi z drugim blagom. Na ta način bi lahko omejili preliv trgovine iz tržaškega v druga pristanišča tako v Italiji, kot v tujini. Izvedenci so opozorili tudi na odprto vprašanje železniškega prometa in tarif, še zlasti na odseku pristanišče — mejni prehod, in se ustavili pri na videz absurdnem primeru prevoza blaga iz Slonokoščene obale v severno Italijo preko severnoevropskih pristanišč. Operaterji se odločajo za tako, daljšo pot prav zaradi razlik v tarifah pristaniških storitev.

Včeraj dopoldne pa je bilo na velesejmu pričakovano srečanje italijanskih in avstrijskih gospodarstvenikov, ki ga je pripravil avstrijski komercialni urad v Trstu. Srečanje je vodil njegov direktor Geissler, ki je opozoril, da je Avstrija letos zelo močno zastopana na velesejmu in da je obisk predsednika avstrijske Trgovinske zbornice Sallingerja dokazal pomen, ki ga sosednja država pripisuje tržaški razstavi prireditvi. Od gospodarstvenikov Trsta in Furlanije-Juljske krajine pa Avstrijci pričakujejo aktivnejše vloge v smislu posredovanja med Avstrijo in tržaškim pristaniščem — je poudaril Geissler — in izrazil zadovoljstvo nad veliko udeležbo tržaških in deželnih podjetnikov na tem srečanju.

Uvodnim nagovorom generalnega tajnika velesejma Tamara, predsednika Trgovinske zbornice Tombesija in deželnega odbornika za trgovino in turizem Vespasiana, so sledila pretežno dvostranska srečanja zastopnikov kakih 50 avstrijskih in 150 italijanskih podjetij iz naše dežele in iz sosednjega Veneta. Skupno je bilo okrog 360 posameznih srečanj na naslednjih področjih: termohidravlika, kemija, poddobave, kmetijska mehanizacija, deli za motorna vozila, orodje, oprema, lesni predmeti, elektronika, prehranbeni izdelki, obrt, tehnične in komercialne storitve.

Srečanje obrtnikov treh držav

V okviru dneva obrti so se v ponedeljek na tržaškem velesejmu srečali predstavniki trgovinskih zbornic avstrijske Stajerske in Koroške, predstavniki obrtnih zvez Slovenije in Hrvaške ter zastopniki krajevnih obrtnih organizacij. Za Slovensko deželno gospodarsko združenje je sodeloval predsednik obrtne sekcije iz Trsta Rado Andolšek.

Osrednja tema srečanja je bila "Konzorcij obrtnikov kot sredstvo za promocijo in komercializacijo proizvodov", osrednje poročilo pa je imel predsednik ustanove ESA Faleschini. Iz njegovega poročila je bilo razbrati sorazmerno šibko strukturo obrtnih delavnic pri nas, zaradi česar obrtniki nimajo časa, da bi se ukvarjali s komercializacijo in drugimi razvojnimi posli. Nujno je torej okrepiti konzorcije, ki so v dejansko pomoč posameznim obrtnikom. Predstavniki avstrijskih obrtnikov sta prikazala razmere v svoji državi in v obeh deželah, kjer imajo le eno organizacijo, ki je

tesno povezana s trgovinskimi zbornicami, kar je velikega pomena za strokovno pomoč pri razvoju obrti in seveda konzorcijev. Vidne uspehe so dosegli predvsem v gradbeni stroki, kjer je združevanje obrtnikov doseglo zavirljivo stopnjo. Franc Sifrar, podpredsednik Zveze obrtnih združenj Slovenije, je prikazal organizacijsko strukturo zveze in ugotovil, da je tudi vlada SR Slovenije pokazala razumevanje za to gospodarsko dejavnost, saj deluje pri predsedstvu vlade poseben odbor, katerega so neposredno izvolili obrtniki, vključeni v združeno delo. Predstavnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja je opozoril na dokaj kritične razmere v deželnem obrtništvu, saj je že samo ustanavljanje konzorcijev težavno, še težje pa je najti potrebne prostore za delavnice. Ugotovil je tudi, da bi bilo nujno ustanavljati tudi mednarodne kooperacijske konzorcije. (zk)

V petek in soboto deželni kongres KD

O vprašanjih tržaških vozlov bo gotovo govor tudi na deželnem kongresu KD, ki bo v petek in soboto na tržaški Pomorski postaji. Kongres se bo začel v petek ob 17. uri s poročilom tajnika Bruna Longa, nadaljeval pa se bo tudi v soboto z začetkom ob 9.30; zaključil se bo v popoldanskih urah z repliko deželnega tajnika in po vsej verjetnosti tudi vsedržavnega strankinega tajnika Ciriaca De Mite. Kongres pa bodo sklenile volitve tajnika (Longo bo po vsej verjetnosti potrjen) in novega deželnega komiteja.

Obnovljeno vodstvo Novinarske zbornice

Novinarji Furlanije-Juljske krajine so preteklo nedeljo z balotazo izvolili še štiri predstavnike v deželni svet Novinarske zbornice, ki so se tako pridružili že izvoljenima Slavoljubu Štoki in Marcu Cadelliju, ki sta pri prvih volitvah edina dosegla absolutno večino glasov. Po balotazi se jima pridružejo Francesco Parmegiani, Sergio Canciani, Silvano Di Varmo in Paolo Paoletti, poleg njih pa še predstavniki publicistov Natale Zaccuri, Ferdinando Comar in Mafaldo Cechet. V nadzorni odbor deželne Novinarske zbornice sta bila za novinarje izvoljena Italo Cattaruzza in Giovanni Comelli, za publiciste pa Nestore Valbusa.

V vsedržavni svet Novinarske zbornice pa sta bila kot predstavnika novinarjev izvoljena Dragomir Legiša in Vittorino Meloni, za publiciste pa Giovanni Molina.

Izpraševanje prvega kandidata med včerajšnjimi ustnimi izpiti na klasični

Po pismenih nalogah so se zrelostni izpiti na naših višjih srednjih šolah že prevesili v ustna izpraševanja. Med vsemi šolami so bili tudi letos "najhitrejši" na klasičnem liceju, kjer so že do včeraj ocenjevalci preresetali znanje desetih dijakov in dijakinj. Žreb, ki je določil vrstni red zadnjega dne izpraševanj, se je poigral z vsemi kavalirskimi pravili: tako je naneslo, da sta pred izpraševalno omizje naj

prej stopila postavna maturanta, šele po njima so prišla na vrsto dekleta.

Potem ko je prvi kandidat že zadovoljno zapustil izpitno areno, smo pobliže sledili izpraševanju drugega maturanta. Njegov ustni nastop bi lahko ocenili kot nekakšen "menuet za kitaro". A ne v pretresljivem Zupnovem stilu, pač pa zato, ker se je skozi izpraševanje vlekla rdeča nit glasbe in ker je sam kandidat tudi priznan kitarist.

Ustna izpraševanja na klasičnem liceju Prešeren

Maturant je zabrenkal na svoje znanje

Že samemu uvodu izpraševanja je dal maturant glasbeno zasnovo. Pripravil je referat o Mariju Kogoju, ki je bil profesorici slovenščine pa tudi predsedniku komisije zelo všeč. Dijak je nato zabrenkal na svoje znanje o slovenskem ekspresionizmu. In že je izvenel glas o Miranu Jarcu, o Srečku Kosovelu, o treh smereh ekspresionizma — religioznem, kozmičnem, etično psihološkem. Profesorica je hotela kaj več izvedeti o Kocbeku in dijak ji je ustregel. Omenil je njegove pesniške zbirke, dnevniške zapise Tovarišjo in Listino ("Tovarišjo so prevdli v italijansko z naslovom La compagna, medtem ko je želel avtor drugače nasloviti prevod — Diario partigiano", je mimogrede podčrtal), nadalje Kocbekov spor z Vidmarjem in usodo zbirke novel Strah in pogum.

Po tem crescendo je prišlo na vrsto vprašanje o Alojzu Rebuli. Maturant je uspešno nadaljeval svoj solo: "Rebula je velik stilist, iskalec čistosti slovenskega jezika," je ocenil svojega nekdanjega profesorja. Profesor zgovodine ga je vprašal po zadnjem delu zamejskega pisatelja. "Oblaki Michigana" se je glasil pravilen odgovor.

Po kratkem intermezzu o tematiki prve svetovne vojne v slovenski književnosti (Cankar in Finžgar) je takoj sledil drugi del nastopa. Med "ogrevanjem" pred izpitom je fant med drugim omenil, da zna več fizike kot slovenščine, pa čeprav si je za ustni

del izpita izbral prav slovenščino. Izpraševanje iz fizike se je nadaljevalo v prejšnjem ritmu: splošna plinska enačba in Boylov zakon za dijaka nista bila skrivnost. Prav tako je, kot bi trenil, stresel iz rokava definicijo toplote.

Pregled obeh nalog je bil ob koncu le še gola formalnost. Z naloge v slovenščini je maturant znova potrdil, da pozna zgodovino glasbe ("Slovenščina je v redu," sta bila spet enotnega mnenja profesorica slovenščine in predsednik komisije). Tudi prevod iz latinščine je bil kljub nekaterim neuglašnim tonom (beri težave pri prevajanju glagolov v pravičen čas) dober.

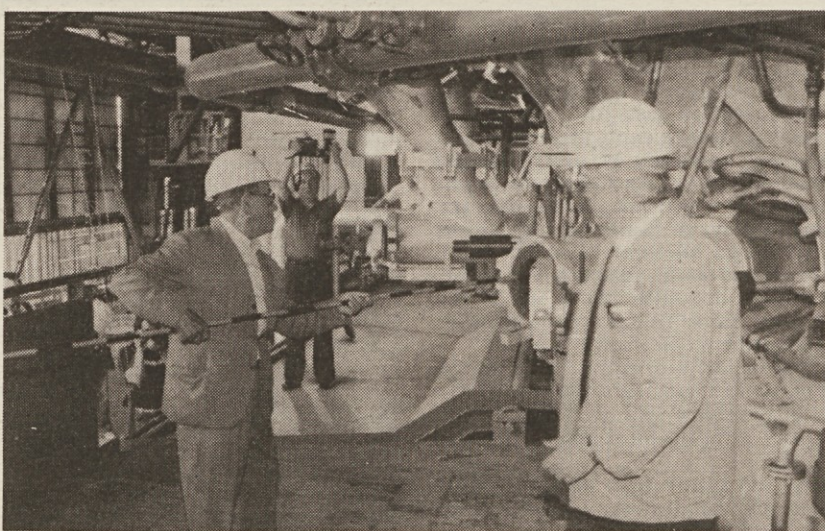
Ob koncu mu je predsednik zastavil še klasično vprašanje: kam po maturi? Kandidat je bil v dvomu: najverjetneje bo nadaljeval z glasbo, zadnji mesec pa se je začel ogrevati za statistične vede. Komisija je želela izvedeti, katere uspehe je že dosegel na glasbenem področju. Maturant jih je omenil: dvakrat prvo mesto na tekmovanju v Miljah, nadalje prvo mesto na mednarodnem tekmovanju v Recanatu, spet prvo mesto na republiškem tekmovanju v Mariboru in drugo mesto na zveznem tekmovanju v Sarajevu. Po tolikih uspehih bi se moral maturant res lotiti študija statističnih ved: tako bi vsaj lažje vodil statistiko o osvojenih prvih in drugih mestih...

V škedenjski železarni Terni aktivirali nov sodoben plavž

V škedenjski železarni Terni je začel včeraj delovati nov sodoben plavž. Kot je tradicija, sta plavž aktivirala dva starejša uslužbenca obrata, še pred tem pa je bila na delovišču tovarne slovesnost, na kateri so tudi uradno otvorili nov objekt.

Gradnja objekta je stala kakih 30 milijard lir in znatno vsoto (približno 10 milijard) je pri tem prispevala dežela preko sklada FRIE. Plavž so zgradili v desetih mesecih, njegova potencialna kapaciteta pa znaša približno 370 tisoč letnih ton litega železa, kar je 20 odst. več od dosedanje zmogljivosti. Pri uresnitvi objekta je sodelovalo kakih 40 različnih podjetij, kar se tiče ostalih tehničnih podatkov pa naj omenimo, da je visok 35 metrov in da so proizvodni stroški 10 odst. manjši od zdajšnjih. S tehnološkega vidika je objekt na dokaj visoki ravni, ravno to pa je po mnenju vodstva podjetja predpogoj za prodor proizvodov na nova tržišča.

O tehničnih značilnostih novega objekta je spregovoril direktor škedenjske železarne inž. Broccardi, ki je v svojem posegu bežno omenil tudi začetke jeklarstva v Škedenju (najstarejši plavž je iz leta 1897), poleg tega pa se osredotočil na zdajšen položaj v

jeklarstvu in na možnosti za ponoven vzpon tega industrijskega sektorja. Na isto vprašanje so se za njim navezali tudi ostali govorniki in sicer tržaški župan Richetti, deželni odbornik Rinaldi in predsednik podjetja Terni inž. Adani. Medtem ko je Richetti dejal, da predstavlja otvoritev novega plavža jamstvo za prihodnost, je bil odbornik Rinaldi mnenja, da

je gradnja objekta odgovor na krizo jeklarstva bodisi v krajevnem kot mednarodnem merilu. Rinaldi se je obenem zavzel za spoštovanje obvez s strani IRI, javnih uprav in sindikatov v korist sanacije omenjenega sektorja, obenem pa izrazil željo, da bi pri upravljanju in investiranju bili soudeleženi tudi zasebni operaterji na tem področju.

Novinarji Il Piccola obrazložili vzroke svoje protestne akcije

Novinarji italijanskega krajevnega lista Il Piccolo nadaljujejo s stavko, ker uprava še ni preklicala neutemeljenega odpusta enega od urednikov. Vendar njihova sindikalna pobuda, čeprav je vezana na kontingentni primer odpusta, ima širše razsežnosti, saj zadeva vprašanje svobode obveščanja pa tudi odnos lastništva do časopisa samega in do njegove vloge v mestu. To izhaja iz včerajšnje tiskovne konference sindikalnega odbora Il Piccola, ki se je odločil za srečanje s kolegi, s predstavniki političnih in sindikalnih organizacij, da bi jih podrobneje seznanil z vzroki protesta.

V svojem dolgem in izčrpnem uvodu je sindikalni odbor opisal trenutne vzroke spora, predvsem pa je obsodil dejstvo, da pisma za odslovitve kolega ni podpisal odgovorni urednik, kot predvideva delovna pogodba, pač pa predstavnik uprave. S tem je lastništvo Il Piccola kršilo duh in črko delovne pogodbe, predvsem pa ogrozilo novinarjevo svobodo obveščanja in njegovo avtonomijo. Vsakdo ima seveda pravico ocenjevati članke, ki so objavljeni v časopisu, korektnost novinarjevega poročanja in dela, konkretno ukrepanje pa je v izključni pristojnosti odgovornega urednika, ki predlaga zaposlitev ali odpust in seveda svoje predloge utemelji.

Vendar sedanja napetost v Il Piccolu, je naglasil sindikalni odbor, je le zadnji člen v verigi pretresov, ki so prizadeli časopis v zadnjih letih. Grupa Monti je s svojim dosedanjim ukrepanjem težila k razvrednotenju strokovnosti novinarskega kadra, da bi ustvarila pogoje za korenito prestrukturacijo časopisa. Zlasti nevarna pa je lahko zamisel neke skupne agencije v okviru grupe, s katero bi izveč Trsta oblikovali mednarodne in vsedržavne strani, v mestu pa bi pripravljali le neke vrste prilogo s krajevno kroniko. Kakršna koli je lahko ocena o sedanjem časopisu, vendarle ni sprejemljivo, da bi mesto kot je Trst ostalo brez svojega dnevnika, kar bi bil dodaten odraz osamljenosti in potiskanja na obrobje.

V razpravi, ki je sledila uvodnemu poročilu, je bilo slišati vrsto pripomb na dosedanja linija časopisa, marsikdo je novinarjem Il Piccola očital, da so se zbudili nekoliko pozno. Vsi pa so vsekakor priznali, da ima sedanjí sindikalni boj napredno vsebino, saj ukrepanje lastništva postavlja v dvom novinarjevo avtonomijo in svobodo obveščanja, z njo pa tudi pravico skupnosti do objektivnega in korektnega informiranja. Zato sindikalni spor v časopisu ni samo stvar novinarjev, ki so zaposleni v podjetju, pač pa širše skupnosti, kateri je časopis namenjen.

O pravicah osebe in o umetnem ustvarjanju človeškega življenja

Na tržaški univerzi se odvija kongres o »Pravicah osebe in umetnem ustvarjanju človeškega življenja«, ki se bo zaključil 27. t.m. in ki se ga udeležuje preko 150 izvedencev s področij laboratorijskega ustvarjanja človeškega življenja, oplojevanja »in vitro«, ohranjanja spermatozoidov in jajčec ter številni predstavniki evropskega sveta OZN, svetovne organizacije za zdravstvo EGS, UNESCO in World medical association. Srečanje je organiziral mednarodni inštitut za študijo o pravicah človeka.

Cilj kongresa je točno določiti vse probleme, ki nastanejo pri umetnem oplojevanju ter priprava skupnega dokumenta, ki ga bodo predložili članom evropskega sveta v luči bodoče mednarodne konvencije, ki naj bi uredila to delikatno področje.

Predsednik inštituta prof. Guido Gerin, ki poučuje na tržaški fakulteti za politične vede, je v otvoritvenem govoru med drugim poudaril juridično problematiko, oziroma odnos med darovalcem in osebkom, ki se bo rodil, o pravicah otroka, da spozna genetskega očeta, ter o zdravniško-genetski kontroli spermatozoidov.

»Zelo važno« je nadaljeval prof. Gerin, je določiti s pravnega, poleg moralnega vidika, kaj je zarodek in če ima sploh kako pravico. Istočasno moram določiti, kdaj postane zarodek fetus.

Kongresu prisostvujejo tudi predstavniki raznih veroizpovedi in nekateri filozofi. To srečanje je posebno zanimivo in je neke vrste nadaljevanje oktobrskega kongresa o genetičnem inženirstvu. Svet evropskih ministrov je poveril tržaškemu inštitutu za študijo o pravicah človeka posebno pomembno nalogo; ni naključje, da bo prav v Trstu nastal mednarodni center za genetsko inženieri in center za biotehnološko organizacije UNIDO. (Dgg)

Štipendije za raziskovalno delo

Upravni konzorcij Območja za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah razpisuje javna natečaja za podelitev:

- 6 štipendij za usposobitev osebja, ki bi opravljalo raziskovalno delo pri sinhrotronem svetlobnem generatorju;
- 5 štipendij za usposobitev osebja, ki bi opravljalo raziskovalno delo na področju biotehnologije.

Rok za predložitev prošenj zapade 25. avgusta 1986 ob 14. uri. Podrobnejše informacije nudí upravni konzorcij Območja za znanstvene in tehnološke raziskave, Padriče 99, Trst.

Visoki kresovi tudi letos v številnih kraških vaseh

Na kresni večer so se po številnih kraških vaseh prižgali visoki ognji. Ta stari poganski praznik, ki se je ohranil vse do današnjih dni, je v srcih ljudi, ki ga še praznujejo, ohranil svoj nekdanji prizvok nekakšnega magičnega občutja.

Kresni večer, na koledarju označen kot dan sv. Janeza Krstnika, praznujejo danes le še na podeželju. Gre za nekakšno zmies starih, verovanj, obenem pa je to stari poljedelski praznik

z magičnimi primesmi. Triindvajseti junij je že od nekdanj buril domišljijo ljudi. Veliko je o tem dnevu vraž in pregovorov, ki so še danes v rabi. Značilen je na primer motiv, ki se večkrat pojavlja v slovenskih ljudskih pravljicah — človek, ki dobi v čevljev praprotno seme, bo lahko razumel govorico živali in videl rasti travo. Obenem velja triindvajseti junij za najdaljši dan v letu. O tem priča pregovor: »Ob kresi se dan obesi«,

kar pomeni, da bodo odslej noči spet za spoznanje daljše. Obenem velja kresni dan v ljudskem verovanju za najtoplejši dan v letu, kot priča slovenski pregovor, ki pravi, da lahko ta dan le: »zgoriš, ali znoriš« (od vročine).

Seveda je kresni večer, kakor ga praznujejo danes, ohranil le še medlo podobo nekdanjega praznika. Številna vaška društva so na ta večer priredila vesela kresovanja, ki so se zaključila z razposajenim petjem ob visokem ognju, so udeleženci najprej prisluhnili petju zbora »Slavec« iz Ricmanj pred skednjem, kjer so pripravili zanimivo razstavo starega orodja. Nato so se vsi napotili za kal, kjer so prižgali ogenj v počastitev kresnega večera kot kaže gornja slika. V Banih sta zapela nekaj narodnih pesmi zbora »KD Tabor« in »Primorec« pod vodstvom Matjaža Ščeka. Kres so v tej vasi prižgali kar na glavnem trgu. Na Opčinah je večer zagorel kres na Pikelcu. To srečanje sta priredila moški in ženski zbor »Tabor«, ki sta ob tej priložnosti zapela nekaj »domačih« pesmi. Prijeten večer se je nato nadaljeval ob zvokih harmonike. Kresni ognji so na ta praznični večer zagoreli tudi na Kalu v Bazovici, na Kočeriču v Gro-padi, pri Ferlugih in nekaterih drugih krajih.

HJ

Pojasnilo o izletu v Derendingen

Za potovanje v Derendingen ob 400-letnici Trubarjeve smrti se je pri Sindikatu slovenske šole dokončno prijavilo 36 oseb. Od teh jih prihaja osem z Goriškega. Odpotovati bo treba že zelo zgodaj jutraj. Urnik avtobusa je naslednji: ob 3.20 v Štivan nasproti gostilne; ob 3.25 v Sesslanu na glavnem trgu; ob 4. uri v Trstu na Trgu Oberdan; ob 4.20 na Opčinah pred Prosvetnim domom.

Izletniki naj javijo na sedež Sindikata slovenske šole, tel. 611-93, v teh dneh med 11. in 12. uro postajo, na kateri bodo vstopili.

Zamudniki, ki niso še poravnali celotne vsote za izlet, so naprošeni, da to storijo v istem roku.

V Ljubljani nas bosta pred železniško postajo pred tovarnim postajališčem za ekspresno blago čakala dva avtobusa, na enem katerih bodo že rezervirani sedeži za naše potnike. Za to priložnost bo v Derendingen dopotoval tudi avtobus iz Maribora.

Povratak v Ljubljano je predviden 1. julija ob 20. uri, dve uri kasneje pa v Trst in dalje kot pri odhodu.

● **Tovarniški svet** družbe Informatica Friuli - Venezia Giulia je za nedoločen čas odložil tiskovno konferenco, ki jo je bil napovedal za danes, 25. junija, ob 10.30 v knjižnici družbe (Ul. sv. Frančiška 43). Na njej bi moral biti govor o neustreznosti prostorov glede na nujno po zaposlitvi novih delovnih moči.

Prave grmade smeti zaradi okvare na upepeljevalniku

V tržaškem upepeljevalniku se je v soboto nekaj pošteno zataknilo, tako da je bilo treba kar na vrat na nos zapreti vse tri peči. Posledice tehnološke okvare so, kot zgovorno pravi naša slika (Ul. Matteotti), dokaj neprijetne na pogled, naravnost odvratne pa je smrad, ki v teh prvih dnevih poletne pripeke lebdí ob občinskih pločevinastih smetnjakih. Zaenkrat so menda usposobili samo eno peč, zato se bodo smeti kopičile vsaj še do konca tedna, ko naj bi okvaro dokončno popravili.

Bodo tudi v Trstu odprli igralnico?

Deželni odbornik za turizem Bruno Cavicchioli se je začel osebno zavzemati za načrt, da bi tudi v Trstu odprli igralnico, saj bi to našemu mestu predvsem v turistični sezoni prineslo precej zaslužka. V ta namen je navezal stike z dr. Scoffom, predstavnikom avstrijske družbe »Casinos Austria AG«, ki upravlja enajst igralnic v lastni državi, še več pa na Madžarskem, v Grčiji, Španiji in Turčiji. Avstrijska družba je hotela že pred nekaj leti odpreti igralnico v našem mestu, vendar načrta ni bilo mogoče izpeljati zaradi nasprotovanj raznih političnih sil.

Atentat na sedež Germinal

V ponedeljek popoldne so neznanci podtaknili ogenj pred vhodom sedeža anarhistične skupine Germinal v Ul. Mazzini 11. Plamen je ožgal vrata, ni pa povzročil hujše škode zaradi takojšnjega posega gasilcev. Anarhistična skupina Germinal je ostro obsodila vandalsko dejanje, ki naj bi ga po njenem mnenju zakrivali pristaši desničarskih sil, da bi tako prizadeli delovanje tržaških anarhistov.

Po umoru ženske v Bellunu

Tržačana obsodili na dosmrtno ječo

Poročno sodišče v Bellunu je včeraj obsodilo na dosmrtno ječo 31-letnega Fulvia Penca iz Trsta, ki ga je spoznalo za krivega umora 60-letne profesorice zgodovine umetnosti na

bellunskem učiteljskiu Albertine Brogliati. Sodni zbor je osvojil s tem zahtevo javnega tožilca Fabia Saracinja in zastopnika prizadete stranke.

Pred umaknitvijo na posvet so sodniki zavrnili zahtevo obtoženčevih branilcev o ponovnem psihiatrnem pregledu Fulvia Penca, ki so ga bili na podlagi začetnega izvida označili kot docela prisenega človeka in s tem potrdili, da je uboj izvršil zavestno. Obsojeni je žensko ubil s 50 vbođjaji na njenem domu v Bellunu 17. aprila lanskega leta. Penca naj bi pokojno spoznal med njenim človekoljubnim delom med zaporniki, zato je tudi bil osumljen umora že prve oni po tragediji.

Sporočamo, da bo pogreb dragega

Borisa Starca

danes, 25. junija 1986, ob 14. uri izpred domače hiše na Kontovelu.

SVOJCI

Kontovel, 25. junija 1986

Delovni kolegi sočustvujejo z Diegom Starcem ob izgubi dragega očeta.

Slovinci miljske občine so v pretekli sezoni opravili veliko kulturnega dela

7. junija so se Slovinci miljske občine z že tradicionalno Veselico, v prijetnem razpoloženju poslovlili od letošnje sezone KD Slovencev miljske občine, istočasno pa na bolj svečan in prijeten način zabeležili konec leta v tamkajšnjem vrtcu in na osnovni šoli.

Bila je to lepa, dobro pripravljena prireditev, ki jo je na žalost motilo le slabo in hladno vreme. Kljub temu so organizatorji dobro speljali ves program in s tem zadovoljili otroke vrtca, učence, njihove starše, člane domačega društva in seveda še vse prijatelje.

Program veselice je bil pester in zanimiv, so nam povedali v razgovoru Kiljan Ferluga, predsednik društva in zelo angažiran družbenopolitični delavec, pa še Lilijana Čač in Vesna Zahar. Vsi trije so bili mnenja, da so se otroci vrtca in učenci osnovne šole lepo izkazali z dobro pripravljenim programom, vsi pa so bili veseli prvega nastopa folklorne skupine, ki je začela z delom komaj v mesecu maju, pa se je na tej Veselici po zaslugi učiteljice Ane Sojak iz Kopra že predstavila s tremi primorskimi plesi.

»Tega nastopa smo bili še posebno veseli,« so nam povedali, »kot smo bili veseli tudi nastopa otrok v sklopu športne šole, ki so se tudi izkazali z lepo izvedenim programom.«

»Seveda je nastopil na Veselici tudi naš zbor Jadran, so nam še povedali, »in tudi ta se je pod vodstvom pevovodje Riharda Lahajnarja predstavil z lepim programom.«

Konec sezone je bil torej lep in prijeten. To pa ni bilo vse, s čimer se lahko Slovinci miljske občine pohvalijo za preteklo sezono.

»Morda bi bilo prav, če bi najprej spregovorili nekaj o telovadbi in rekreaciji za odrasle, ki smo jo v tej sezoni začeli,« nam je dejala Lilijana Čač. »Vpisalo se je v to dejavnost okrog 16 odraslih. Vodil nas je Igor Tul, s katerim smo bili zelo zadovoljni. Naučil nas je kar precej koristnih vaj na orodju, imeli pa smo tudi razne igre in druge razgibalne vaje za dobro počutje.«

In se tudi resnično vsi dobro počutite?

»Lahko rečemo, da nam je ta telovadba koristila in da bi bilo prav, če bi jo v prihodnji sezoni obnovili.«

Pevski zbor Jadran predstavlja osrednjo dejavnost v tem društvu. Število pevcev je ostalo v glavnem nespremenjeno, nam še povedala Vesna Zahar: »Pridobili pa smo dva tenorja, kar je zelo pomembno. Naš zbor sodeluje na vseh prosla-

vah in manifestacijah, ki so v naši občini in to po dogovoru z občinsko upravo. Razen tega pa imamo seveda še svoje nastope. Skupno smo v tej sezoni nastopili desetkrat.

Nastope smo imeli na spominskih svečanostih prvega novembra, nato smo 16. novembra nastopili ob podeljevanju priznanj bivšim članom Delavske enotnosti in gledališču Verdi. 28. novembra smo peli na večeru, ko so v Kulturnem domu v Trstu predstavili knjigo Branka Babiča »Odmevi«, potem smo imeli 7. decembra naš praznik. 22. februarja smo sodelovali na Prešernovi proslavi pri Korošcih, 5. aprila smo nastopili v Podgradu, v sklopu letošnje »Primorske poje«, 15. aprila nas je obiskal jugoslovanski generalni konzul Mirosi- č in smo mu tudi zapeli dobrodošlico, 25. aprila smo nastopili na proslavi osvoboditve, 18. maja pa v Pobegih, kjer so praznovali dve pomembni obletnici.«

Še potek natečaja »Spoznamo svoj kraj in svojo preteklost« nas je zanimal. Povedali so nam, da se ga je udeležilo 23 učencev in dijakov nižje srednje šole, in sicer z risbami in spisi. Vse so razstavili v Slovenskem centru, najlepše in najboljše pa tudi nagradili.

Tudi podružnica GM je v Slovenskem centru v Miljah aktivna. 9. junija so imeli zaključni nastop na klavir, harmoniko in kitaro, ki jih poučujejo Vilma Padovan, Marko Feri in Marina Šturman. Gojencev ima podružnica okoli 15.

»Še to morate napisati, da društvo dobro sodeluje s šolo in njenimi učitelji in učiteljicami, da so učenci osnovne šole vključeni v Športno šolo, kar je tudi zelo pomembno in da smo pri pripravi zaključne veselice sodelovali vsi ter da je bila v šoli tudi razstava.«

13. junija so domači vrtec obiskali otroci vrtca »Oton Župančič« iz Janč pri Ljubljani. »S tem vrtcem in njegovim vodstvom imamo že dobre stike, daj so se naši otroci udeležili tudi njihovega smučarskega tečaja.«

»Septembra bomo zopet začeli z delom, s pevskimi vajami, s folklorno skupino, s telovadbo in rekreacijo za odrasle, s Športno šolo in še z drugo dejavnostjo. Sedaj so nam obljubili, da bodo dela za obnovitev Socialnega centra v središču Milj kmalu končana. Tu bomo dobili na razpolago dvorano za večje prireditve, manjšo za predavanja, tu bo imelo naše društvo lahko tudi sedež. To bi bila za nas velika pridobitev in bi nam omogočila večjo dejavnost, pa tudi marsikoga bi lahko k nam povabili.«

N. L.

Slavje kriških 50-letnikov

V nedeljo so se v Križu srečali letošnji domači petdesetletniki. Zbralo se jih je kakih trideset in se najprej udeležili maše, pri kateri so jim peli člani domačega cerkvenega pevskega zbora. Nato so se podali k spomeniku padlim v NOB in počastili njihov spomin z enominutnim molkom ter s šopom rdečih nageljnov. Družabni del srečanja so nadaljevali s slovesnim kosilom v gostilni Sirk v Plešivem pri Krminu, zvečer pa so se zbrali v gostilni Sardoc v Slivnem, kjer so obujali spomine na mlada leta in se v prisrčnem prijateljskem ozračju zadržali dolgo v noč. (mm)

V Miljah se pripravljajo na festival mladih gledališč

Milje bodo čez nekaj tednov prizorišče tradicionalnega mednarodnega festivala mladinskih gledališč, ki ga že nekaj let prirejajo v začetku poletja. Letošnja izvedba bo potekala v prvi polovici julija, in sicer od 5. do 11. 7., ter bo že deveta po vrsti. Prirediteljica mednarodnega festivala je tudi letos miljska občinska uprava, na njem pa bo sodelovalo kakih trideset mladinskih skupin. Poleg italijanskih skupin, od katerih naj omenimo gledališči Giocovita iz Piacenze, Kismet iz Barija in skupino Donati-Olesen, je svojo prisotnost najavila še vrsta tujih skupin v zastopstvu Francije, Avstrije, Danske, Jugoslavije in Argentine. Po mnenju organizatorjev je letošnji festival dokaj pomemben, saj je neke vrste priprava za deseto, jubilejno izvedbo, ki bo prihodnje leto.

Naj omenimo, da bo miljska občinska uprava v bližnji prihodnosti priredila še eno manifestacijo, povezano z dejavnostjo mladinskih gledališč. Septembra bo namreč v sodelovanju s italijansko gledališko ustanovo organizirala mednarodni posvet, na katerem bodo razpravljali o problemih in načrtih mladinskih gledaliških skupin.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20 - TRST

vas vabi jutri, 26. t. m., ob 18. uri na otvoritev razstave

FRANKA VECCHIETA

Grafike — elementi v prostoru
video — Sergij Cesar

SKD Union - Podlonjer
SKD S. Škamperle - Sv. Ivan

se iskreno zahvaljujeta vsem,
ki so prispevali k uspehu

7. ŠAGRE MANDRIJERJEV

Narodna in študijska knjižnica
sklicuje

18. REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:
1. otvoritev
2. poročila
3. volitve novega odbora
4. razno

jutri, 26. junija 1986, ob 17.30 v prvem sklicanju ter ob 18. uri v drugem sklicanju v čitalnici Primož Trubar Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/I.

razstave

KD Vesna obvešča, da je v veži doma A. Sirk na ogled razstava domačina Marija Bogatac. Urnik: sreda in sobota od 18. do 20. ure, v nedeljo od 10. do 12. in od 18. do 20. ure.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità, razstavlja svoja dela slikar Cernigoi.

V Prosvetnem domu na Opčinah je od 18. do 20. ure odprta razstava lesenih predmetov, ki so jih izdelali dijaki tečaja za mizarje pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje.

gledališča

ROSSETTI

Festival operete POLETJE '86 — Od 28. junija do 14. avgusta bodo na sporedu: LA BAIADERA, LA CASA DELLE TRE RAGAZZE in AL CAVALLINO BIANCO.

Uvodna predstava bo Kalmanova »La Baiadera«, ki bo na sporedu v soboto ob 20.30; ponovitve v nedeljo, 29. t. m., ob 18. uri, v torek, 1. julija, ob 20.30, v soboto, 5. 7., ob 20.30, v nedeljo, 6. 7., ob 18. uri, v soboto, 12. 7., ob 20.30 in v nedeljo, 13. 7., ob 18. uri. Vstopnice za ogled premierske izvedbe »La Baiadere« so na razpolago pri blagajni gledališča.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V petek, 27. t. m., ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana. Dirigent Marko Munih.

V ponedeljek, 30. t. m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent Uroš Lajovic.

Mala dvorana

Še jutri, 26. t. m., ob 20. uri predvajanje filma Živojina Pavloviča: Rdeče klasje.

kino

ARISTON - 21.30 I Goonies, ZDA 1985, r. Richard Donner; i. Sean Astin, Josh Brolin.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 La signora in rosso, kom., ZDA 1984, 100'; r. Gene Wilder; i. Kelly Le Brock, Gilda Radner.

EXCELSIOR II - 18.30, 22.00 Pericolo nella dimora, dram., Fr. 1985, 100'; r. Michel Deville; i. Anémone, Michel Piccoli, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Hannah e le sue sorelle, dram., ZDA 1986, 106'; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Michael Caine.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Cicciolina inibition, porn. □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 D.A.R.Y.L., dram., ZDA 1985, 100'; r. Simon Wincer; i. Mary Beth Hurt, Michael McKean.

EDEN - 15.30, 22.00 Sexual heights, porn., □□.

FENICE - 19.00, 22.15 La bestia, er.; r. Walerian Borowczyk, □□

EXCELSIOR I - 19.00, 22.15 Airoport 90 - Disaster on the Potomac, dram., ZDA 1985, 100'; r. R. Lewis; i. J. Arnett, B. Corbin.

MIGNON - 17.00, 22.15 The Blues Brothers, kom., ZDA 1980, 120'; r. John Landis; i. John Belushi, Dan Aykroyd, □

CAPITOL - Danes zaprto.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Chi più spende ... più guadagna, kom., ZDA 1985, 97'; r. Walter Hill; i. Richard Pryor, John Candy.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger, □

LUMIERE FICE - 18.20, 22.00 Chiamami aquila, ZDA 1972, 100'; r. Micael Apted; i. John Belushi, Blair Brown.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.15 Senza vergogna, kom., It. 1986, 90'; r. G. Siracusa; i. Malisa Longo, Christian Borromeo, □□

RADIO - 15.30, 21.30 Vogliosità morbosa, porn., □□

Preparedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Glasbena matica - Boljunec. Jutri, 26. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren HARMONIKA PRIPOVEDUJE — zaključni koncert ansambla GM Synthesis 4 pod vodstvom Klavdija Furlana in s sodelovanjem Mita Trefalta. Vabljeni!

razne prireditve

Gojenci Glasbene šole iz Ricmanj vabijo na ZAKLJUČNO PRIREDITEV, ki bo v petek, 27. t. m., ob 21. uri v dvorani kulturnega doma v Ricmanjih.

SKD Primorec - Trebče in SKD Tabor - Opčine vabita na KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA PRIMOREC-TABOR v petek, 27. t. m., ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah.

razna obvestila

9. bienale likovnikov amaterjev - Likovni tabor. V okviru Tabora mladih bo septembra meseca potekal 3-dnevni informativni tečaj o možnostih likovnega izražanja, ki bo obsegal teorijo o risbi, barvno teorijo, teorijo o kompoziciji in sociologijo kulture. Teorija bo povezana s prakso, kateri bo sledila razstava udeležencev Likovnega tabora. Prijave sprejema SKD Tabor - Opčine do 30. t. m. Za informacije tel. na št. 213945 in 220680.

Kriški mladinski krožek in KD Vesna prirejata 11-dnevni poletni center za osnovnošolsko mladino od 30. 6. do 10. 7. (razen nedelje) od 8. do 13. ure v prostori A. Sirk v Križu. Za prevoz in malico poskrbljeno. Za informacije tel. na št. 040/220346 v popoldanskih urah.

Glasbena matica sklicuje v ponedeljek, 30. junija, v mali dvorani v Ul. R. Manna 29 ob 18.30 v prvem sklicanju in ob 19. uri v drugem sklicanju OBČNI ZBOR. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, poročila, razprave, razrešitev starega odbora, volitve, razno. Upravni odbor Glasbene maticе.

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in odbor Zveze vojnih invalidov NOV bosta v petek, 27. t. m., ob 19. uri predstavila v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu novo knjigo DELAVSKA ENOTNOST-UNITÀ OPERAIA, ki jo je spisal načelnik Odseka za zgodovino pri NSK Milan Pahor. Predstavitve publikacije bo obogatil nastop Tržaškega okteta, ki bo zapel deset pesmi. Vabljeni!

Zadruga pridelovalcev vin »Kriški breg« prireja v sodelovanju s ŠD Vesna, ŠD Mladina, KD Vesna in kriškim Mladinskim krožkom 27., 28. in 29. junija v Križu 19. razstavo domačih vin.

ŠZ Gaja organizira od 28. t. m. do 6. julija ŠPORTNI TEDEJ GAJE. Med tednom se bodo zvrstili sledeči turnirji: teniški, balinarski, nogometni 4 proti 4, odbojcarski medvaški. Tradicionalni nočni tek. Vsak večer bodo delovali kioski in ples z znanimi ansambli.

včera-j-danes

Danes, SREDA, 25. junija
HINKO

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 — Dolžina dneva 15.44 — Luna vzide ob 24.03 in zatone ob 8.46.

Jutri, ČETRTEK, 26. junija
STOJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 6.22 najnižja -63 cm, ob 13.27 najvišja 35 cm, ob 18.45 najnižja -2 cm, ob 23.55 najvišja 31 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1013,3 mb rahlo raste, veter 18 kilometrov na uro, vzhodnik, vlaga 52-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Carlin, Marco Dudine, Fabio Fichera, Flavia Sarazin.

UMRLI SO: 66-letna Ines Sirotti, 88-letna Paola Hrovatin, 77-letna Erminda Blazko, 87-letni Guerrino Albonese, 75-letni Luigi Petronio, 92-letna Anna Voltolina, 84-letna Giuseppina Svab, 60-letni Mario Poldrugovaz.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. junija 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.
PROSEK (tel. 225-1421) in ŽAVLJE (tel. 274-630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.
PROSEK (225-141, 225-340) in ŽAVLJE (tel. 274-630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1.515.—
Nemška marka	683.—
Francoški frank	212.—
Holandski florint	606.—
Belgijski frank	31.—
Funt šterling	2.280.—
Irski šterling	2.060.—
Danska krona	183.—
Grška drahma	10.—
Kanadski dolar	1.080.—

šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda z oddelkom za geometre »Žiga Zois« v Trstu sporoča, da poteka vpis za šolsko leto 1986/87 v vse razrede zavoda do vključno 7. julija 1986. Tajništvo je odprto ob delavnikih od 9. do 12. ure.

čestitke

Dne 23. t. m. je na filozofski fakulteti diplomirala z odliko GIULIANA SOŠIČ. Čestita ji Tabor mladih.

Draga GIULIANA! Iskreno ti čestitam za lep uspeh, ki si ga dosegla. Vsi, ki te imamo radi.

Neutrudnemu PAVLOTU vse najboljše za rojstni dan. Ponedeljkarij.

V nedeljo sta praznovala pri Domju 50 let skupnega življenja
ALFREDO in SANTA BRAJNIK
Najstarejšemu članu zadruge Dolga krona čestitajo vsi člani zadruge in jima želijo še mnogo zdravja in sreče.

izleti

SPDT prireja tradicionalni tridnevni izlet za srednješolsko mladino 27., 28. in 29. junija v GORSKI KOTAR, v Narodni park nad Reko. Informacije in vpisovanje na sedežu ZSSDI (tel. 767304), na sedežu SPDT in pri odbornikih Ervinu Gombaču (tel. 754742), Silviyu Birsu (tel. 571657) in Zvezdanu Babiču (tel. 762228).

Združenje Union Sv.Ivan-Podlonjer priredi dva enodnevna izleta: 28. t. m. v Ljubljano na ogled Kmečke ohceti (samo vožnja 15.000 lir) in 6. julija v Baško na otoku Krku. Vabimo vas na ribe. Vpisovanje vsak dan od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30, tel. 040/61011, razen ob sobotah.

● Upravni konzorcij Območja za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah razpisuje javna natečaja za podelitev:

a) 6 štipendij za usposobitev osebja, ki bi opravljalo raziskovalno delo pri sinhrotronskem svetlobnem generatorju;

b) 5 štipendij za usposobitev osebja, ki bi opravljalo raziskovalno delo na področju biotehnologije.

Rok za predložitev prošnji zapade 25. avgusta 1986 ob 14. uri. Podrobnejše informacije nudi upravni konzorcij Območja za znanstvene in tehnološke raziskave, Padriče 99, Trst.

prispevki

V spomin na Benamina Cunjo darujeta družini Abram in Jevnikar 50.000 lir za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu.

N. N. daruje 150.000 lir za sklad M. Čuk.

N. N. daruje 150.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Borisa Starca in Josipa Grmeka daruje Angela Cijak 50.000 lir za ŠD Kontovel.

Učno in neučno osebje dolinskega ravnateljstva daruje 90.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Oskarja Pancrazija daruje Majda Černe z družino 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Pepco Škapin in Josipa Krasno daruje družina Počkar 10.000 lir za KD I. Grbec in 10.000 lir za etnografski muzej v Škedenju.

mali oglasi

VESPA 125 ET 3, 6.000 prevoženih kilometrov, prodam. Tel. v večernih urah na št. 040/416338.

DIANE 6 — letnik '79, v odličnem stanju prodam. Telefonirati med 20.30 in 21. uro na št. 040/220525.

GOSTILNA na vzhodnem Krasu išče vajenca. Tel. na št. 226301.

PRODAM stanovanje, Frankovec (Dolina), 3. nadstropje: 3 sobe, kuhinja, kopalnica wc, shramba, balkon, centralna kurjava. Tel. na št. 228358.

PRODAM knjige za prva dva razreda znanstvenega liceja in KUPIM knjige za tretji razred istega liceja. Tel. na št. 753938 ali 753838 ob uri obeda.

ZAPOSLEM hišno pomočnico po dogovoru. Jožica Rupp, Ul. Rossini 14, Gorica, tel. 0481/86349.

ZAVAROVALNO PODJETJE išče zunanjega sodelavca. Dobra provizija. Pisati na Oglasni oddelke Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro AGENT.

OSMICO je odprl Silvester Komar — Ricmanje 70. Toči belo in črno vino.

PRODAM gilero 200 curno, 4-taktno, letnik '82. Tel. na št. 040/302748.

PRODAM gumijasti čoln z volanom in motorjem evinrasti 25 HP. Telefonirati ob uri kosila na št. 228-869.

NAKUPNI TEČAJI 24. 6. 1986

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	831.—
Avstrijski šiling	97.—
Norveška krona	199.—
Švedska krona	210.—
Portugalski eskudo	10.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	1.010.—
Debeli dinar	3,40
Drobni dinar	3,40

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
Agencija Domjo 831-131

slike, ki niso le spomin

filip fischer

Čas lubenic in buč

Še do pred nekaj leti smo lahko sklepali že po sadju v trgovinah, v katerem mesecu smo. Danes je zadeva bolj zapletena, ker je mogoče kupiti npr. grozdje v vseh letnih časih, pa tudi lubenice in buče ne spoštujejo

voznega reda narave. Zlobni jeziki pravijo, da boš spoznal, za katero vrsto sadja gre, le zaradi njegove oblike: okus je pri vseh teh spakih približno enak. Kako pa naj bi bilo drugače, ko pravijo, da tako "posiljeno" sadje ni videlo ne prave zemlje ne pravega sonca, da o hlevskem gnoju sploh ne govorimo.

Sedaj so lubeničarji že na svojih tradicionalnih strateških mestih, nekoč

pa so postavljali svoje stojnice takrat, ko je šlo poletje h kraju. Ali se še spominjate (govorim starejšim, seveda), kako so prodajali nekoč lubenice? Da si se prepričal o kakovosti velikega sada, ti je prodajalec izrezal iz njega "tasel", nekakšno piramido. Tako sondiranje v rdeče meso je stalo nekaj več, vendar nisi tvegala mačka v žaklju in doplačilo ti je dalo pravico odkloniti kisló lubenico. Danes težko naletiš na nedozorelo lubenico, zato je tudi ta obred šel nekam v pozabo. Od nekdaj so bile stojnice lubeničarjev na Rusem mostu ob Kanalu, prav na mestu našega posnetka (ok. leta 1905, iz zbirke A. Mozetiča). Tale slika in druga, turistična (Kamnik, kopališče in zdravilišče), naj vam bosta v pozdrav in navsedenje čez nekaj časa: tudi Slike, ki niso le spomin, grejo na dopust.

Pravzaprav je umestno, da se pred odhodom na vakance zahvalim vsem, ki so mi pomagali pri rubriki. Teh je bilo kar precej. V oporo so mi bili s svojim slikovnim materialom, ki je bil marsikdaj dragocen, saj je šlo za unikat. Marsikdo mi je nudil potrebne informacije ob slikah, marsikdo pa se je ljubeznivo oglasil po objavi in dopolnil spremni tekst s svojimi spoznanji in spomini. Nisem se omejil le na slovensko tematiko, segel sem še na druga, širša področja, kdaj pa kdaj tudi taka, ki so izzvala kritike. Morda sem bil kdajpakdaj pri svojem pisanju manj razumljiv, za to pa se opravičujem. Kar me je vodilo pri objavah slik, pisanju in komentiranju, je bilo prepričanje, da pametnemu bralcu že dolgo ne ustreza več črno-bela tehnika, da je zato prav prikazati določene zadeve tudi drugače. Težko je soditi lastno pisanje, vendar bi si upal trditi, da je skeptično-optimistično. Kajti dvomiti o formulah, ki nas obdajajo, je - po mojem - vselej potrebno, zdravo dejanje. Brez slehernega dvoma in brez preverjanj ni prave svobode (duha). Zatorej, sem si dejal, če se kdaj s kom ali čim ne strinjamo ali gledamo na svet drugače, imejmo pogum in povejmo svojo misel. In hvala bogu, opažam, da je spet vedno več poguma v obtoku: danes vemo, da sta važni resnica in tehtnost kritike, ne pa oportunistično, "patriotsko" govorjenje in pisanje glede na to, ali bi lahko bila kritika voda na nasprotnikov mlin.

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

LISBONA, CAPITALE CULTURALE — Lizbona, kulturna prestolnica. Režija: Manuel De Oliveira. RAI 3, ob 11.50.

RAI 3 ponovno predlaga niz avtorskih dokumentarnih portretov najznamenitejših kulturnih in zgodovinskih prestolnic Evrope, ki so nastali v lastni produkciji RAI. Pri tem projektu iz 1982—83 je sodelovalo čez 10 vrhunskih režiserjev s starega kontinenta: od Italijana E. Olmija (Milan '83) do Hrвата V. Mimice, ki je prikazal Zagreb; od Madžara M. Jancsója (Budimpešta) do Portugalca M. De Oliveire, ki je nostalgичno in prefinjeno izrisal rodno Lizbono. Kdor je videl krasni Tannerjev film V belem mestu, ki kaže Lizbono, kot jo vidi švicarski mornar, bo lahko primerjal Tannerjevo gledanje z De Oliveirovim.

IL VALZER DELL'IMPERATORE — »The Emperor Waltz« — Cesarjev valček, ZDA 1949. Režija: Billy Wilder. Igrajo: Bing Crosby, Joan Fontaine, Roland Culver, Lucille Watson. RAI 3, ob 20.30.

Billy Wilder, 80 let, scenarist in režiser srednjeevropskega izvora (r. 1906 na Dunaju, delal pri nemškem filmskem podjetju UFA do nastopa nacizma), se je dokončno uveljavil v Hollywoodu. Tu je od 1942 naprej napisal, režiral in produciral zlasti črne filme in cinične, sarkastične komedije, ki so želi velik uspeh v ZDA (7 oskarjev), kljub temu da so ostro demistificirali in ožigosali protislovja ameriške družbe.

Cesarjev valček ne spada v kategorijo velikih Wilderjevih del, je pa simpatičen in briljanten filmček o Dunaju iz časov Franca Jožefa. Filmu bo sledil (vedno na RAI 3) zanimiv Wilderjev portret (Portret 60% popolnega človeka), ki ga je pripravil francoski kritik Michel Climent.

Na sliki Bing Crosby glavni junak filma Cesarjev valček.

RAI ponuja brezplačno križarjenje

V letošnji poletni vročini bodo prišli na svoj račun tudi tisti, ki si sicer ne morejo privoščiti pravega križarjenja po Jadranu ali, prestižneje, po Sredozemlju. Druga televizijska mreža si je namreč omislila večerno oddajo, ki naj bi zabavala, zlasti pa dajala občutek, da se gledalec ziblje na modrih morskikh valovih.

Oddaja, ki nosi naslov »Crazy Boat«, (že sam naslov sumljivo diši po posnemanju), bo šla v eter 2. julija in se bo nadaljevala vsako sredo. Vodil jo bo znani italijanski komik Carlo Dapporto, z njim pa bodo sodelovali številni

znani obrazi mame RAI. Pravijo, da bo kapitan Dapporto svoje goste pospremil na luksuzno jahto in jih pri tem uvažal k razpoložljivosti do smeha, saj da je gromki smeh obvezen za brezskrbno poletje.

Tako torej, smejali se bomo, prepevali tudi bomo, skrbi, davki, brezposelnost pa bo le bežen spomin spomladanskih oziroma jesenskih dni, ko se bomo z nore jahte izkrcali in čemerno ožemali že itak ožeto denarnico. Kaj zato! Da nam le kdo privoščiti tako izjemne počitniške dni, pa čeprav samo v domačem naslanjaču.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.25 Nanizanka: Il ritorno del santo - La figlia dell'ambasciatore
11.20 Da un'estate all'altra
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Roma in sacco, con Lando Florini (1. del)
13.00 Voglia di musica
13.30 Dnevnik
13.50 Dnevnik. Mundial, vodi Paolo Valenti
14.00 Film: Tempesta sulla Cina (USA, dram., 1960, r. Daniel Mann, i. James Stewart, Lisa Lu)
15.40 Dokumentarec: Il giardino della fantasia
16.30 Risanka: Le avventure di Petey
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Quando soffia il vento del nord
18.05 Risanka: L'ispettore Gadget
18.30 Aktualnosti: Italia sera
20.00 Dnevnik
20.30 Nanizanka: Professione pericolo
21.30 Film: L'ultimo tramonto sulla terra dei MC Masters (USA, western, 1970., r. Alf Kjellin)
22.15 Dnevnik
22.25 L'ultimo tramonto sulla terra dei MC Masters (2. del filma)
23.20 Nanizanka: Un tocco di genio - Dick occhio spento
23.45 Mundial: neposredno iz Mehike - polfinali

RAI 2

13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik. Knjige
13.30 Saranno famosi
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Nanizanka: L'avventura, Esteban e le misteriose città d'oro
16.25 Film: Il romanzo di una vita (USA, biografija, 1940., r. Clarence Brown, i. Spencer Tracy, Rita Johnson)
18.10 Iz parlamenta
18.15 Dnevnik - kratke vesti
18.20 Šporna oddaja: Super Mundial
18.40 Nanizanka: Occhio al superocchio
19.45 Mundial: polfinali - zmagovalci A in B
20.45 Dnevnik - Šport
21.50 Dnevnik - večerne vesti
22.00 Glasbeni spektakel: Improvvizione '86
23.35 Dnevnik - zadnje vesti
23.45 Film: La grande città (USA, 1937, r. Frank Borzage, i. Luise Rainer, Spencer Tracy). Taksistova žena je Rusinja, brez ameriškega državljanstva. Zaradi domnevnih moževih neodgovornosti tvega izgon

RAI 3

11.50 Capitali d'Europa
12.50 Hockey su pista
13.20 Delta
14.10 Film: Voglio bene soltanto a te (1946, i. Beniamino Gigli)
15.25 Andrea Mingardi
16.10 Dadaumpa
17.20 Informativna oddaja: Le grandi mostre
18.20 Maciste
19.00 Dnevnik
19.25 Scrittori stranieri
20.00 Laboratorio infanzia
20.30 Film: Omaggio a Billy Wilder (1948)
23.10 Il cervello umano

Gigi Sabani se po dolgem času vrača pred k a m e r e R A I . Improvvisazioni, RAI 2, 22.00.

RTV Ljubljana

9.55 Beograd: 13. kongres ZKJ - prenos, v odmoru glasbena oddaja
16.55 Poročila
17.00 Poročilo s 13. kongresa ZKJ
17.45 Spored za otroke: Vijavaj-Ringaraja (1. del TV igre)
18.30 Znanstveno-tehnični film: Svet kristalov
18.45 Risanka
18.55 Propagandna oddaja
19.00 Dnevnik in vremenska napoved
19.15 Poročilo s 13. kongresa ZKJ
19.45 TV nocoj
19.46 Propagandna oddaja
19.55 Mundial: prenos, polfinale
21.50 Propagandna oddaja
21.55 Španski balet Maria Rosa, (1. oddaja)
22.15 Dnevnik
22.30 Poročilo s 13. kongresa ZKJ
23.00 Film tedna: Krošnjar (kanadski film). Film je postavljen v prostrano Kanado, kjer je življenje zelo raznoliko. Krošnjar je sit svoje samote in večnega popotovanja, zato se odloči, da se bo ustalil in si ustvaril dom. Poroči se z dekletom, ki ga sicer ljubi, vendar se preveč podreja očetovi volji. Mladoporočenca živita srečno in mirno, vendar ne dolgo...
23.55 Mundial: polfinale

TV Koper

12.30 Mundial 86: Komentar iz studia, ponovitve
14.15 TV Novice
14.25 Nanizanka: Kiss Kiss
15.00 Dokumentarec
15.35 Nadaljevanke: Izgubljeni sin
16.40 Otroški program: Zgodbe iz življenja rastlin, Lamu - deklica iz vesolja
18.00 Nanizanka: Ljubezen in oblast
18.55 TV Novice
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki:
GORICA — Slovenska konzulta
TRST — V Časnikarskem krožku predstavili Univerzijado
PADRIČE — Razstava starih prdmetov
TRST — Srečanje mladih risarjev čarobnega globusa

CANALE 5

8.30 Nanizanka: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana
10.15 Nadaljevanke: General Hospital
11.00 Kvizi: Facciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.15 Nanizanka: Alice, 16.45 Hazzard
17.30 Mladinski kviz: Doppio slalom
18.00 Nanizanka: Webster
18.30 Kviz: C'est la vie, vodi Marco Columbro
19.00 Nanizanka: I Jefferson
19.30 Kviz: Zig Zag, vodita S. Mondaini in R. Vianello
20.30 Film: Ieri, oggi, domani (kom., lt. 1964, r. V. De Sica; i. S. Loren, M. Mastroianni)
22.50 Znanstveni tednik: Big Bang
23.35 Nanizanka: Sceriffo a New York

ITALIA 1

8.30 Nanizanka: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Galattica, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quincy, 12.40 Agenzia Rockford
13.20 Kviz: Tutto per denaro - Help, vodi Jo Fabrizia

TELEPADOVA

13.00 Risanke: L'Uomo Tigre, Angie Girl
14.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono
16.00 Aktualnosti: La buona tavola
17.00 Nanizanka: Viaggio in fondo al mare
17.30 Risanke: Candy Candy, Mask, L'Uomo Tigre, Angie Girl
19.30 Nanizanka: Quattro in amore

TELEFRIULI

13.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto
13.30 Nadaljevanke: Senorita Andrea
14.30 Risanke: Hanna e Barbara
15.30 Glasbena oddaja
18.30 Dokumentarec: Le meraviglie della natura
19.00 Dnevnik
19.30 Nadaljevanke: Senorita Andrea
20.30 Film: Il messicano (ZDA 1950, r. J. Sturges; i. June Allison)
22.30 Dnevnik
23.00 Nanizanka: Arrivano le spose
24.00 Glasbena oddaja: Special Grotta Show

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Kolarček, Pravljica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Gledališki glasovi po stegah napredka; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Sestanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Revija Primorska poje; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika. Nato: Glasbene skice; 15.00 Mladinski pas: Posnetek sklepne prireditve srednje šole "Ivan Trinko" v Gorici; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina. Nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Pravljica na Slovenskem; 18.30 Glasbena priloga.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Zabavni zvoki; 9.05 Z glasbo v dober dan 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.25—15.25 Popolnanski mozaik; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 20.00 Srečanje s pianistom Nikolajem Petrovom; 21.05 Mihail Glinka: Odlomki iz opere "Ivan Susa-

nin"; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Jazz za vse; 00.05 — 4.30 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 14.40 Za boljši jezik - Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o ...; 17.35 Groznjan, mesto mladih; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov — Glasba; 6.45 Kolarček; 8.00 - 12.00 Prirčno vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popolnanski glasbeni program; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45-18.00 Splash; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Sestanek s Kompasom; 18.00 - 18.30 Pula kliče Koper; 18.45 V sredo z Ivanom Grazianijem; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 — 6.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.00 Matineja z Alenko; 19.00 Glasba po željah, v studiju Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.

Zaradi vprašanja v občinskem svetu

Prijava svetovalca sodišču vzbudila precejšnjo polemiko

Kakšna vprašanja lahko svetovalci postavljajo županu in odbornikom na občinski seji? Kako se lahko izražajo? O tem je bilo veliko govora na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici. V prvem delu seje namreč, v tistem, ki ga svetovalci imajo na razpolago, da lahko postavljajo razna vprašanja, se je dvignil demokristjanski svetovalec Mario Sdraulig, doma iz Ločnika. Izrazil je začudenje in zaskrbljenost, da ga nekdo zaradi vsebine nekega njegovega vprašanja tira na sodišče.

Sdraulig je bil v svojem posegu očitno razburjen. Dejal je, da ima kot izvoljen svetovalec pravico postavljati županu še tako delikatna vprašanja in da se, zaradi sodnega poziva, čuti prizadetega.

Za kaj pravzaprav gre? Letos 10. marca, na seji občinskega sveta, je Sdraulig od župana hotel izvedeti če odgovarja resnici dejstvo, da je neki uvoznik mesa proste cone ponudil kupcem to meso za neko vsoto, potem pa ga fakturiral po drugi vsoti. Kot vsi posegi svetovalcev je bil tudi ta, Sdrauligev, registriran na trak. Že nekaj dni po tej seji je prizadeti trgovec z mesom, ki ga je Sdraulig bajne na seji imenoval, od župana ter svetovalca

zahteval, da mu dovolijo poslušati magnetofonski zapis. Ker odgovora ni bilo, je trgovčev odvetnik Sdrauligu pisal pismo, s pozivom, da se ta javi v trgovčevi pisarni. Tam da bo dobil vsa ustrezna pojasnila. Bajne se Sdraulig tudi temu vabilu ni odzval. Zaradi tega je od goriške preture 18. junija dobil poziv, da si poišče zagovornika. Odgovarjati bi moral zaradi žaljenja časti.

Okrog tega vprašanja se je vnela v občinskem svetu živahna polemika. Nekateri demokristjani so zahtevali solidarnost za svojega kolego Sdrauliga. Župan in še nekateri so povedali, da vsakdo ima pravico postavljati vprašanja, vendar da je treba biti pri tem obzirni. Povedano je bilo tudi, da je edini veljavni dokument zapisnik seje občinskega sveta. Magnetofonski zapis ni dokument.

Najbrž se je nekaj podobnega že pripetilo v občinskem svetu, ko je neki drug svetovalec izrekel nekatere pomisleke o delu nekega primarija v goriški splošni bolnišnici. Ker je tudi to prišlo v razpravo je ta svetovalec dejal, da o tem nič ne ve.

Sicer so med razpravo nekateri svetovalci izražali mnenje, da imajo pravico na sejah zahtevati pojasnila o kateremkoli vprašanju.

Mature v poletni pripeki

Prvi kandidati pred komisijo na strokovnem zavodu Ivan Cankar

V zadušljivi poletni pripeki se je včeraj tudi za maturante slovenskih višjih srednjih šol pričel drugi del preizkušnje. Ustni izpiti so se včeraj pričeli na strokovnem zavodu za trgovino Ivan Cankar, kjer je komisija, pod predsedstvom prof. Aleša Lokarja, preverjala znanje prvih petih kandidatov. Odgovarjali so najprej na vprašanja iz predmeta, ki so si ga sami izbrali, nato pa se je pogovor zasukal na področje, ki ga je določila komisija.

Že sredi dopoldneva, ko smo stopili v prostor, kjer se te dni odvijajo zadnje preizkušnje, je bila pred komisijo Nadja. Kot prvi predmet si je izbrala italijanshino. Dokazala je, da kar dobro obvlada predmet. Pogovor se je sukal okrog Gozzanovih pesmi in romanov Moravie. Solidno pripravo je kandidatka potrdila tudi v odgovorih na vprašanja s področja informatike. Trema je bila najbrž kriva, da je pri praktični vaji na računalniku pozabila ustaviti podatke, pa zato končni podatek ni bil točen. Po tej preizkušnji je bila na

vrsti še informacija o pisnih izdelkih. Dobro se je odrezala v nalogi iz prava, nekaj problemov je bilo v slovenski nalogi.

Za Nadjo se je pred komisijo znašel Marko. Za korajžo in vzpodbudo je bil najprej deležen pohvale za dobro opravljeno nalogo iz slovenščine. Pisal je o tehnološkem napredku na področju prevoznih sredstev in dokazal zelo široko pripravljenost in znanje.

Kljub pohvali je bila pri Marku precej opazna trema, ko je moral odgovarjati na vprašanja o slovenski književnosti, ko je bilo treba govoriti o socialnih realitah in analizirati roman Prežihovega Voranca. S Cankarjem je bilo laže, zlasti kar zadeva dramska dela. Pogovor o u-prizoritvah SSG je dokazal, da fant zelo redno sledi gledališkemu dogajanju pri nas. Z informatiko ni bilo težav. Odgovarjal je precej bolj sproščeno, tekoče. Analiziral je programске jezike, opisal pomen uporabe diskov, obrazložil binarni sistem. Za konec še praktična preizkušnja na

računalniku: lasten programček, ki ga je naštudiral med letom.

Prav glede informatike velja za beležiti, da so dosedanji kandidati pokazali dobro znanje, kar je lahko dokaz, da je ta predmet zares aktualen in zanimiv.

Ustni izpiti na zavodu Ivan Cankar se bodo nadaljevali še nekaj dni, saj je vseh kandidatov 19. Danes bodo pred ocenjevalno komisijo stopili prvi maturanti na klasičnem liceju Primož Trubar. Vseh kandidatov je deset. Predvidoma se bo izpit začel ključil že jutri. Na zavodu žiga Zojs se bodo prvi kandidati predstavili pred komisijo jutri.

Esposito tajnik PSDI

Francesco Esposito je bil v ponedeljek zvečer izvoljen za pokrajinskega tajnika socialdemokratske stranke v Posočju. Podtajnika sta Ziberna ter Cominardi, oba iz Gorice. Esposito je vodilna osebnost PSDI v Trzinu.

Z izpiti in produkcijami zaključen pouk v šolah Glasbene matice na Goriškem

Tudi na glasbenih šolah se je pouk zaključil in v teh dneh so gojenci javnosti pokazali znanje pridobljeno med šolskim letom. Tudi na Goriškem, kot na Tržaškem, za glasbeni pouk skrbi Glasbena matica z osrednjo šolo v Gorici ter s podružnicami v Sovodnjah, Doberdobi ter Štandrežu. Okrog sto učencev je v teh dneh polagalo izpite ob koncu šolskega leta. Gojenci so na produkcijah v Sovodnjah, Štandrežu, Gorici in Doberdobi tudi staršem in drugim ljubiteljem glasbe pokazali, kaj so se naučili. V šolah Glasbene matice namreč ne nudijo samo pouka, da bi gojenci pridobili osnovno znanje v glasbi. Pouk je tu nekaj resnega, ob koncu leta dobijo gojenci redna spričevala. Kot v katerikoli drugi šoli.

V Gorici imamo slovensko glasbeno šolo že od začetka stoletja. Ustanovilo jo je leta 1902 Pevsko in glasbeno društvo (ustanovitelj in predsednik je bil dr. Henrik Tuma), šolo pa sta vodila priznan češki glasbenik Josip Michl ter goriški glasbenik Emil Komel. Več let je bil glasbeni pouk v Trgovskem domu, šola je delovala tja do začetka prve svetovne vojne. Po njej so glasbeno šolo obnovili, delovala pa je le do novembra leta 1926, do fašistične zasedbe Trgovskega doma.

Po osvoboditvi se je obnovilo Pevsko in glasbeno društvo. Obnovilo je tudi glasbeno šolo. Delovala je več časa, tja do začetka petdesetih let, v prostorih na Kornu. Zaradi finančnih in drugih težav so takrat šolo ukiniteli. Obnovili so jo, tokrat pod okriljem Glasbene matice, v začetku šestdesetih let. Takrat je v Gorico prišel poučevati glasbo Silvan Križmančič. Poleg goriške so bile odprte podružnice tudi v drugih krajih na Goriškem. Najbolj vztrajni so bili v Sovodnjah, kjer šola deluje neprekinjeno že ves ta čas. V Doberdobi in Štandrežu so šoli obnovili po nekajletnem presledku. Goriško šolo, ki je v šolskem domu v Ulici della Croce, obiskujejo tudi gojenci iz drugih krajev Goriške.

Solidno znanje, pridobljeno v šoli Glasbene matice, so nekateri gojenci pridno uporabili tudi v kasnejših letih. Nekateri so nadaljevali glasbeni študij na višjih šolah, t. j., na konservatorijih. Dosegli so lepe uspehe.

Na šolah Glasbene matice na Goriškem je v tem šolskem letu poučevalo

osem profesorjev glasbe. Učili so klavir, harmoniko, violino, kitaro, flavto. Največ zanimanja je bilo za klavir in harmoniko. V Doberdobi, kjer se v podružnici odvija normalni pouk glasbe, imajo tesno sodelovanje z domačo godbo na pihala Kras, ki ima tečaj trobil. Goriška šola Glasbene matice sodeluje z drugimi podobnimi ustanovami v primorskem območju, na obeh straneh meje. Vsako leto najboljši gojen-

ci nastopajo na skupnih revijah primorskih glasbenih šol. Pred leti je takorevija bila tudi v Gorici. Letos sta reviji bili v Ilirski Bistrici in Postojni. Na republiškem tekmovanju mladih violinistov Slovenije je Goričanka Emanuela Leban, gojenka goriške Glasbene matice, dosegla častno tretje mesto.

Na naši sliki gojenci Glasbene šole v Sovodnjah.

Sestanek API-Bevilacqua o gospodarskih aktualnostih

O obnovi zakona proste cone, o paketu Trst - Gorica in o pobudah za razvoj gospodarstva je bil govor na sestanku voditeljev združenja male industrije API z novim predsednikom Trgovinske zbornice Bevilacqua. Delegacijo API je vodil predsednik Maruccio De Marco.

Mali industriji so dosegli določene sporazume tako s sindikati kot z drugimi kategorijami gospodarstvenikov o tem, kakšen naj bo nov zakon proste cone. Mali industriji dajejo posebno važnost tistim točkam novega zakonskega načrta, ki bi nudile možnost razvoja industrije.

Od Trgovinske zbornice mali industriji zahtevajo, da sledi s posebno pozornostjo snujočemu se zakonu v

prid razvoja vsega obmejnega področja, torej vse naše dežele. Zaskrbljeni so zaradi možnih dvojnokov s paketom Altissimo. Ni moč namreč dovoliti, menijo mali industriji, da se ugodnosti predvidene za tržaško in goriško območje »podaljšajo« v druge predele dežele.

S tem v zvezi je seveda izvajanje paketa Altissimo. Zakon daje Goriškemu skladu 95 milijard lir. Ta vsota, čeprav razdeljena v desetletnem obdobju, bi z drugim denarjem, ki se steka v ta sklad, lahko odločilno pripomogla k razvoju nekaterih pobud pri nas. Denarja ne bi smeli razmetavati, marveč ga osredotočiti v nekaj konkretnih projektov. Seveda bi bilo treba pazljivo slediti tudi drugim ugodnostim paketa Altissimo.

Predsednik trgovinske zbornice Bevilacqua je obljubil, da bo pazljivo sledil vsem tem pobudam. Od poslovnih ljudi hočemo pošteno in odkrito sodelovanje, je dejal predsednik zbornice.

Na posvetu so govorili tudi o drugih vprašanjih, ki zanimajo gospodarstvo Goriške. Govor je bil o vprašanjih avtoprevoznitva, o industrijskih conah, o pristanišču itd. Predsednik zbornice ima v tem času vrsto sestankov z gospodarstveniki, združenji podjetnikov kot tudi s sindikalnimi zvezami. Na mesto predsednika zbornice je bil Bevilacqua imenovan pred kakim mesecem. Doslej je pokazal veliko podjetnosti.

● V prometni nesreči, zgodila se je okrog 16. ure v križišču Ulic Duca d'Aosta in Trento, se je laže ranil 44-letni Manlio Sava. Pridržali so ga na zdravljenju v bolnišnici.

Sestanek z odbornikom Bombenom na pokrajini

Deželna uprava pripravlja načrt predelave in uničevanja odpadkov

V prihodnjih mesecih bo Dežela pripravila osnutek načrta za preureditev službe zbiranja, predelave in uničevanja gospodinskih in industrijskih odpadkov. To vprašanje rešujejo zdaj v raznih krajih na zelo različne načine: s sežiganjem v upepeljevalnikih, ki so bili zgrajeni že pred mnogimi leti, z odlagališči, s predelavo odpadkov v organsko gnojilo.

Izhodiščni nameni Dežele so dokaj jasni: v nekaj letih naj bi za celotno območje zgradili šest ali največ sedem sodobnih naprav. Pravzaprav se je omenjeni načrt že pričel delno izvajati in sicer z ureditvijo naprave za območje Karnije in Kanalske doline.

O teh vprašanjih, posebej kar zadeva goriško pokrajino, so razpravljali na ponedeljkovem srečanju na sedežu pokrajinske uprave med predstavniki občin in deželnim odbornikom Adrianom Bombenom ter inž. Vasselljem. Srečanje je vodil predsednik pokrajinske uprave Cumpeta.

Na podlagi dosedanjih analiz, tak je predlog Dežele, bi za potrebe celotne goriške pokrajine zadostovala ena sama naprava za predelavo in sežiganje smeti. Kje naj bi jo zgradili

in kakšen naj bi bil tehnološki postopek predelave, (možnosti pridobivanja električne energije, topie vode, komposta itd.), zaenkrat ni znano. Po besedah deželnega odbornika Bombena so ekonomsko upravičene naprave za predelavo odpadkov širšega območja, kjer prebiva najmanj sto tisoč ljudi. Torej dimenzije goriške pokrajine nekako odgovarjajo tem pogojem.

Gradnja take naprave (in podobnih za druge predele dežele) bi veljala okrog 15 milijard lir, predvidene pa bodo tudi možnosti financiranja s strani zasebnikov in seveda kasnejše participacije pri upravljanju.

Deželni odbornik Bomben je dejal, da obstoječe naprave za sežiganje smeti (v goriški pokrajini so kar štiri) ne dajejo potrebnega jamstva. Predstavniki občin naj bi torej v prihodnjih tednih in mesecih poiskali dogovor in zaključke posredovali Deželi. Usklajevalno vlogo naj bi pri tem imela pokrajinska uprava.

Mnenja glede lokacije bodoče naprave, glede tehničnih značilnosti in drugih aspektov so, kot je bilo slišati med razpravo, precej deljena.

Tatovi v cerkvi v Fari odnesli slike in kelihe

Lani so se tatovi, menda kar dvakrat, oglasili v cerkvi na Krminski gori. Nekaj podobnega se je včeraj predpoldne zgodilo v župni cerkvi v Fari. Okrog enajste ure je v cerkev stopil neznan moški ter se polastil dveh kelihov in treh oljnatih slik v zakristiji. Prav prisotnost neznanca v cerkvi ob sicer nekoliko neobičajni uri je vzbudila pozornost nekaterih občanov. Postali so pozorni zlasti na dejstvo, da se je moški kmalu oddaljil iz cerkve in se usmeril proti avtomobilu, ki je bil parkiran nekoliko stran, blizu županstva. V avtomobilu fiat 131 plavkaste barve in z registrsko tablico Firenze je sedel drug moški. Eden od občinskih uslužbencev je skušal neznanca zadržati, vendar brez uspeha.

O dogodku so seveda takoj obvestili župnika in karabinerje. Kaj kmalu so ugotovili, da je šlo za tatvino. Izginile so tri oljnathe slike z nabožno vsebino iz 19. stoletja in dva keliha. Slike je neznanec izrezal iz okvirjev. Ob natančnejšem pregledu, popoldne, so dve našli, skrbno zviti in spravljani v zvoniku, medtem ko je za tretjo in za pozlačenimi kelihi izginila vsakršna sled. V teku je preiskava.

VČERAJ V PODGORI

Čelno trčenje

V čelnem trčenju med dvema avtomobiloma, včeraj okrog 11.15 v Podgori, so bile ranjene tri osebe. 43-letni Sergio Braidotti se bo moral zaradi številnih in hudih poškodb zdraviti dva meseca. S prognozo okrevanja v desetih dneh so v splošno bol-

nišnico sprejeli 24-letnega Marca Cavallinija in 23-letnega Daria Peršoljo. V nesreči je nastala velika gmotna škoda.

razna obvestila

V poletnih mesecih je občinska knjižnica v Doberdobi odprta ob torkih od 11. do 12. ure in ob petkih od 18. do 19. ure.

V Domu Andreja Budala v Štandrežu bo v petek, 27. t. m., ob 20.30 redni občini zbor društva Oton Župančič. Vabljeni člani in prijatelji ter zlasti mladina.

V Kulturnem domu v Novi Gorici vpisujejo do 27. t. m. (od 8. do 15. ure) gledališke abonmaje za sezono 1986/87. Abonmaje bodo vpisovali tudi od 25. avgusta do 5. septembra. Premierski abonma (velja za šest uprizoritev) stane 2.000 dinarjev.

kino

Gorica

VERDI Zaprt.

CORSO Zaprt.

VITTORIA 17.30—22.00 »Orgasmi bol-lenti«. Prepovedan mladini pod 18 letom.

Trzin

EXCELSIOR Zaprt.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 Horvatov izbor. DESKLE 19.30 Poročila sem se s senco.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bo do petka, 27. junija t.l., menjala telefonsko številko 850 abonentom v občini Trzin (področje Aris in Crociera) in v občini Staranec. Interesenti so bili že obveščeni. Imena abonentov so že objavljena z novo telefonsko številko v novem telefonskem imeniku 1986/87, ki ga pravkar razdeljujejo.

Uporabnikom je na voljo avtomatski telefonski odzivnik (segreteria telefonica), ki bo deloval en mesec.

Za nadaljnje informacije se lahko poslužujete št. 12 (informacije v zvezi z abonentom — brezplačna služba).

SIP

GRUPPO IRI STET

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

Govor Janka Modra na proslavi Primoža Trubarja v Bazovici

Primož Trubar je ime našemu obstoju, kulturi in narodu

Dragi mladi prijatelji, spoštovani starši, ljubi Slovenci, zbrali smo se v imenu Primoža Trubarja, našega in vašega rojaka, ob njegovem jubileju, kakor smo se zbrali že nekajkrat in se bomo zbirali še naprej, pa ne samo ob jubilejih.

Primož Trubar je namreč ime našemu obstoju, naši kulturi, našemu jeziku, našemu narodu, kakor je Bazovica ime našemu boju, naši zvestobi, našim žrtvam.

Ko je Primož Trubar skoraj pred poltisočletjem trikrat hodil po kraških in tržaških tleh, ravno tako klančastih in bregovitih, kakor jih je poznal od doma z Dolenjskega, najprej kot dozoravajoč fant, potem kot mlad duhovnik in tretjič pri triintridesetih letih, so bili tu ne samo ti klanči in bregovi, bili so tudi vaši očetje in dedi in pradedi in Primož Trubar se je družil in pogovarjal z njimi in se tudi zaradi njih izoblikoval v zrelo osebnost in tudi iz stikov z njimi razvil svoj življenjski, verski in narodnostni nazor.

Moj ded, ki je pred dobrimi sto leti pomagal pri urejanju in poglobljanju tržaškega pristanišča, mi je pogosto pripovedoval o tukajšnjem življenju, tako da mi je bil ta svet domač in ljub in mi je bilo treba stopiti samo še nekaj rodov nazaj v preteklost, pa sem bil že pri Primožu Trubarju in v njegovi dobi, pri njegovem tržaškem obdobju, najpomembnejšem ne samo za njegovo rast in razvoj, temveč po njem tudi za nas.

Trst je bil po zemljepisni legi, po narodnostni in jezikovni razgibanosti, po duhovnih, trgovskih, prometnih tokovih zelo v središču Evrope in njenih naprednih težnjah. Tako se moramo za Trubarja, kakršen je bil in kar nam pomeni, v marsičem zahvaliti ravno Trstu, njegovim razmeram in njegovim ljudem. Tu je bilo močno središče klasične in napredne misli, stičišče starih in novih kultur, narodov in jezikov, višjih in nižjih stanov, gospodarkega in duhovnega življenja, cerkve in politike.

Primož Trubar je ravno iz tega medsebojnega prepleta teženj in silnic na tem ozemlju in vzajemne in navzkrižne povezave vzrokov in posledic, ko je na primer iz bližine Ljubljane prišel v šole na Reko in v Trst in ga je tržaški škof lahko postavil na svojo farno

sredi Slovenije v Loki pri Zidanem mostu, črpal moč in voljo za svoje načrte: tudi Slovencem dati to, kar imajo vsaj deloma že nekateri drugi narodi in jeziki: knjigo in pravo vero in s tem izobrazbo, razgledanost in duhovno svobodo. V ospredju Trubarjeve misli je bil namreč ves čas človek, njegova celostna osebnost, ta pa po njegovem ne more biti brez jezika.

Jezik je bil za Trubarja tisto izhodišče, iz katerega raste vse drugo; dobro razvit jezik je podlaga za gmotni in duhovni razvoj človeka, jezik mu daje samostojnost mišljenja in odločanja v skladu z bližnjim, z družino, z rododom, z narodom, z družbo nasploh. Trubar je z neomajno močjo verjel v slovensko besedo, jo ljubil in je bil ves čas trdno prepričan, da je v tem prihodnost Slovencev.

Od tod so izvirali tudi njegovi prevajalski načrti in programi, njegova prizadevanja za izdajo temeljnih učnih in nadaljnjih izobrazbenih in umetniških knjig. Z obema rokama je pograbil tedanjo novo, napredno tehniko tiska in jo izkoristil v najboljšem pomenu besede ne le za širjenje nauka prave vere, temveč tudi za širjenje splošne izobrazbe in kulture, ki sta ob jeziku in z njim temelja in pričevalca samostojnega, enakopravnega naroda. Primož Trubar je s smislom in čutom za besedo, za slovensko in tujo besedo, kot prevajalec pokazal pot, kako je treba vzajemno graditi mostove med jeziki in narodi in pri tem puščati vsakemu njegovo identiteto. Tako nam je Trubar tudi kot prevajalec velik učitelj in vzornik.

Ampak še tako čist nauk se lahko izkrivi. In tako se iz Trubarja, ljubitelja in pospeševalca slovenske besede, njegovi potomci le preradi razvijamo v ljubitelje besed in pozabljam na Trubarja, moža dejanja. Ne glede na osebne težave in neprijetnosti, ne glede na izgone iz domovine nam je Trubar dal ne le prvo, tudi nadaljnje knjige, in sicer v tistih daljnih, skoraj srednjeveških časih, ko je moral slovensko knjigo tiskati na tujem in jo skrivati, tudi v sodih, tihotapiti v domovino.

Pa ne, da se čas ponavlja? Ali pa se mogoče kdaj ne premakne iz teme srednjega veka naprej? Tako da se še

danes upravičeno sprašujemo, kako da nimamo ob Cankarjevi založbi v Ljubljani tudi Trubarjeve v Trstu, da bi ljubiteljem slovenskih besed še zgovorneje in nazorneje ponavljala Trubarjevo bridko in veselo izkušnjo.

Danes, v dobi tehnike, v stoletju elektrone, ko tu govorijo in se sliši na drugi konec sveta, ko le pritiseš na gumb in lahko vidiš, kaj se dogaja ali se je dogajalo drugod po našem planetu, ko tu prižgeš luč pa se posveti povsod po svetu, v marsičem zaman čakamo na najosnovnejše pridobitve razsvetljenosti. Kakor da ne glede na tehnični razvoj kategorije časa ni. Kakor da se je ustavljal ali se vrtil v krogu, v tej, po Platonu in Aristotelu, najpopolnejši obliki gibanja, ki pa je, kakor dan na dan vidimo in občutimo, lahko tudi najzahrbtnjši circulus vitiosus.

O tem nam pričajo ne samo absurdi, ko slovenski tisk in slovenska knjiga tudi po štiristo in več letih nimata prostega pretoka med Slovenci, razdeljenimi na štiri države in ves svet, ko ne glede na teoretično povzdigovanje in pisanje človeka z veliko začetnico v praksi dan na dan doživljamo njegovo poniževanje, nezaupanje vanj in v njegovo etiko in moralno, saj več velja predpis kakor človek, več meja kakor krvno sorodstvo, več črka kakor jezik. Ali je potem kaj čudnega, da nas ta circulus vitiosus, ta začarani krog, vendar znova vrača tudi v čase divjine in srčne in vsakršne nekulture, da se spozabljamo na raven barbarstva in nečlovečnosti, še celo pod raven živali, ko nekulturno pljujemo na svetlinje bližnjega in v svoji zaslepljenosti ne čutimo, da pljujemo v lastno skledo in mažemo svojo čast.

In kakor nam ta začarani krog namiguje, kakor da ne moremo nikamor, da torej tudi kraja ni, potem se mi zdi, kakor da od daleč gledam na naš planet in je Zemlja ena sama hiša, en sam vrt, en sam zaliv. Če spregovorim, se sliši po vsej hiši, če zakurim drčje, zakadim ves vrt, če vržem kamen v vodo, razgiblje vse morje. Kakor da ni več prostora za meje in tudi ne več možnosti za sebičnost. Tu so v veljavi druge kategorije. Če zakurim na svojem, da bi se grel in naj bi dim neslo le na sosedovo, dim udari nazaj in posmudi tudi mene.

Svet je danes res majhen, ves je že tako gosto naseljen, da drug drugemu stopamo na prste in na pete. Če ne bomo ob tej gostoti in moderni tehniki na vso moč pametni in razumni, strpni in človeški, bomo najlepši svet med svetovi ne samo kemično in fizikalno, temveč tudi duhovno povsem zastrupili in ga spremenili v pekel in hiralnico.

Srednjeveške miselnosti mora biti torej konec, moramo iz začaranega kroga, če hočemo preživeti na tej peči zemlje, moramo spoštovati soseda, njegovo osebnost, njegov jezik, njegove svetinje, njegovo zgodovino, njegovo prihodnost. Kljub sedanjosti, v kateri smo, gre namreč navsezadnje le za prihodnost, saj ljudje gledamo naprej in hočemo in želimo kam priti, ne mi, ne že mi, temveč predvsem v svojih potomcih, ki jim dajemo vse svoje najboljše, svojo moč in znanje, svoj jezik in svoj značaj, vse bogastvo, kar smo ga načrpali iz svojih in tujih korenin.

In tako se vračam k Primožu Trubarju, ki je s svojim delom zaoral široko brazdo, da je še po stoletjih čutili, kako se širijo krogi kulturne bibavice, spregovoril močno besedo, ki ji je s tiskom dal večnost, nas prikljal v življenje kot narod z lastnim jezikom, književnostjo in kulturo, da smo doma in po vsem svetu močni v Trubarjevi veri v slovenski jezik, v njegovo pravico, potrebnost in enakovrednost.

Trubar nam je spomin, da je bilo zmeraj lepo in hudo, in opomin, da smo v marsičem kljub vsemu sami gospodarji svoje usode, saj je od naše kulture ali nekulture odvisno sožitje s sosedi.

Primož Trubar nam je ideja in simbol, ki združuje moči, moč besede in moč beseda, zvest svojemu domu, zato je dvakrat pomenljivo, da stoji ravno tu v Bazovici ne le Trubarjev, tudi trnov kip, ki nam kliče v zavest, kako mora biti vsak od nas Trubar in širiti v besedi in dejanju njegovo sporočilo, kako je vsak od nas dragocen in koristen in da je škoda vsakega, ki ne more ali ne sme dati vseh moči za razmah svojega jezika, svojega naroda. In ravno kraj Trubarjevega zorenja je lahko kraj streznjenja, da je bilo sicer izrečnih že veliko besed, da pa vse še zmeraj niso bile izrečene in da nam je

Trubar še zmeraj in zdaj še posebej lahko zgled in da moremo in moramo biti vsak po svojih močeh njegovi glasniki.

Zakaj Primož Trubar je živel v svojem času in obenem živi tudi v našem, je brez kategorije časa, je večni, torej bo živel tudi v naših potomcih, in Trubar je Slovenec z Dolenjskega, s Kranjskega, po svoji pisateljski in prevajalski vlogi pa borec za enakopravnost jezikov, Švcar tako rekoč še pred Švico in obenem tudi rodoljub ilirski, pa vendar nikjer doma in mogoče ravno zato še bolj povsodnji, samo po sebi razumljivo združujoč vse Slovence, kjer že so po svetu, Dolenjce in Korošce, Kranjce in Štajerce in Bežjake, Kraševce in Istrane, pa čeprav povsod glih in v eni viži ne govore in čeprav včasih govore drugače z dosti besedami, da se malo poigram z enim od Trubarjevih znamenitih stavkov in mu s tem ob zgolj narečni nakažem tudi slovenski značjsko globinski pomen.

Dragi mladi prijatelji, spoštovani starši, ljubi Slovenci, pred štiristo in toliko leti smo rodili Primoža Trubarja, očeta slovenske knjige in vsestranskega začetnika slovenske kulture, in ga po spoznanju in priznanju slovenski navadi in naravi preganjali, mu delali težave, mu metali polena pod noge, samo da se je lahko še bolj zavzel in dosegl še več in nam v podobi in dejanju pokazal, kakšna usoda čaka polena in polenarje, kar jih imamo vsak čas in v vsakem kraju v svojem kremenitem značaju in v svojih ožinah v zalogi za Trubarje vsakega časa in vsakega kraja, zakaj Primož Trubar je bil glasnik kulture in izobrazbe, poštenosti in dela za slovensko stvar ne meneč se za razpostavitev oblastnikov in oblasti. Vse je sicer poskušal pridobiti za svojo vizijo nalog in jih vključiti v zgodovino na pravi strani, ni pa hotel odgovarjati za boječnost in zamudništvo, za spletkarjenje in vključenost v ločine in aparate.

Dragi mladi prijatelji, spoštovani starši, ljubi Slovenci, Primož Trubar je veliko storil za svoj čas, za svoj kraj, še več pa je storil za naš čas in za vse Slovence, zdaj, ko smo ga po svoji navadi zamudniško le priznali, vendar vsak čas in vsak kraj še naprej potrebuje zmeraj novih Trubarjev, zvestih narodu in jeziku.

JANKO MODER

revije

Sodobnost št. 6/7

Uvodnik številke 6/7 revije *Sodobnost*, je napisal Janko Kos. V njem je govor o svetovnem, nacionalnem in regionalnem in jugoslovanskih književnostih. Za izhodišče temu razmisleku je avtor izbral dva citata in sicer Goethejevo oznako o razmerjih svetovne in nacionalne literature ter Marxovo in Engelsovo, ki je nekoliko drugačna, vendar smiselno ista. V nadaljevanju uvodnika avtor razvija oba citata v smislu povezanosti z našim časom.

V pesniški izbor so uredniki te številke vključili Pesmi z goličave Tonea Pavčka, poezijo Rade Krstiča, Črno fazo Štefana Remica. Zanimive so tudi izbrane pesmi ameriške pesnice Sylvie Plath, ki jih je izbrala in prevedla Alenka Zor - Simoniti. Ameriška pesnica je bila samosvoja ustvarjalka, ki je že v šestdesetih letih vznemirila ameriško in angleško literarno javnost z izrazito osebno, presenetljivo iskreno in oblikovno svežo poezijo. Ko je bila stara komaj 32 let je neke noči naredila samomor, pesmi, ki jih je napisala v zadnjih nočeh svoje duševne stiske pa so izšle dve leti kasneje v zbirki z naslovom Ariel.

V tej številki *Sodobnosti* se ponovno predstavlja Tone Parliž z novelo o Pepsiju. V njej pripoveduje o mlademu gledališkem igralcu Rastku Miš-

kiču, ki so mu vsi pravili kar Pepsij, ker je nekaj časa prej v televizijski reklamni predstavljal pepsi kolo. V uvodu v novelo pa avtor razmišlja o raznovrstnih krivicah, ki se dogajajo človeku, kaj šele pisatelju... Skratka o krivici bi bilo mogoče napisati ep, studijo, tragedijo.

V literarnih prispevkih nove številke *Sodobnosti* je Lilijana Šaver objavila odlomek daljšega dela z naslovom Kopenhagen, mesto.

Nadaljujejo pa se prispevki s simpozija o Edvardu Kocbeku, ki so jih tokrat napisali Janko Prunk, Marko Kerševan, (Krščanstvo, družba, politika) in Franc Zadravec (Kocbekova prednovelistična proza).

Ivo Antič je podpisal Prispevke k (balkanski) identiteti, medtem ko je Alenka Goljevšček prispevala odlomek iz raziskave Mit in slovenska ljudska proza z naslovom Vrednost konstante v pravljicah. V njem piše o klasifikaciji in strukturalni analizi pravljic. Prispevek Goljevščkove se bo nadaljeval še v prihodnji številki.

V stalni rubriki Kronika se tokrat oglašajo France Vurnik s člankom, ki nosi naslov Sarajevski festival — med artizmom in teatraliko. Na koncu je še Glosa Toneta Peršaka, v kateri avtor razmišlja o položaju večine slovenskih piscev in kulturnih delavcev, se pravi o temi, o kateri se veliko razpravlja in govori.

Usoda pesnika Rastka Petrovića

Pred desetimi dnevi so z ladjo iz Amerike v reško pristanišče prepeljali posmrtno ostanke srbskega pesnika Rastka Petrovića, ki je leta 1949, v hudi nostalgiji za Beogradom, umrl v Washingtonu.

Rastko Petrović je že na začetku dvajsetih let, med svojim bivanjem v Parizu, navezal stike z najvidnejšimi dadaisti in kasnejšimi nadrealisti. Prijateljaval in sodeloval je s Tristanom Tzaro, Philipom Saupalom, Paulom Eluardom, Andréjem Bretonom in drugimi. Ko se je iz Francije vrnil v Beograd, pa je naletel na nerazumevanje. Najhuje ga je prizadela obsodba pravoslavne cerkve, saj so ga zaradi objave njegove pesmi Spomenik v reviji Putevi celo nameravali izključiti iz nje.

Čeprav nikoli ni bil več političnega dela, se je kasneje vseeno odločil za diplomacijo. Postal je namreč vicekonzul kraljevine Jugoslavije v Chicagu. V Ameriki je ostal vse do svoje smrti.

Zdaj, petdeset let po njegovem odhodu iz Jugoslavije in skoraj štirideset let od njegove smrti, se je Rastko Petrović spet vrnil v domovino. Njegove posmrtno ostanke so v sredo, 18. junija, pokopali v družinsko grobnico v Beogradu, istega večera pa je bil v Beogradu literarni večer v njegov spomin, katerega sta se udeležila tudi njegova prijatelja Milosav Mirković in Đorđe Kostić.

Šolske prireditve v slikah

Nižja srednja šola Igo Gruden iz Nabrežine

Nižja srednja šola F. Erjavca

Nižja srednja šola S. Kosovel z Opčin

Nastop folklorne skupine Stu ledi na Grajskih večerih v Štanjelu

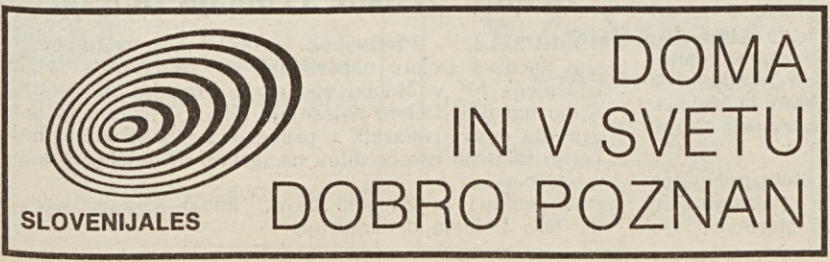
Kulturna prireditev, poimenovana Grajski večeri, ki se odvija že drugo leto v Štanjelu, se bo kmalu prevegnila v drugo polovico. V štanjelskem gradu, ki ustreza kot prireditveni prostor, se je v nedeljo, 22. junija, na peti prireditvi predstavila folklorna skupina Stu ledi iz Trsta. Številno občinstvo, ki je prisostovalo tej in ostalim prireditvam, je z zadovoljstvom spremljalo

nastop folklorne skupine, ki je prvič gostovala v tem kraju.

Skupina Stu ledi je pod vodstvom umetniške vodje Nadje Kriščak pričela svoj nastop s spletom tržaških pesmi in plesov, ki so ponazarjali vaško šagro in navade. Zanimiva je bila tudi beneška točka, pa splet razposajenih plesov, umirjenih furlanskih plesov in belokranjskih plesov. Svoj čar so dali tudi harmonikaši, tamburaši in ženska

pevska skupina. Ženska pevska skupina je bila ustanovljena 1978. leta ob peti obletnici delovanja folklorne skupine. Poje izključno ljudske pesmi, veliko nastopa in se udeležuje raznih prireditev. Nič manj prisrčna ni bila tudi ta prireditev v Štanjelu.

Skupina Stu ledi je s svojim nastopom popestrila vsakodnevni utrip Štanjela, ki je kot prireditveni prostor izvrsten in privablja v teh poletnih večerih številne obiskovalce v svoj grajski ambient. Zadovoljni so tudi domačini, da jim je uspelo približati dostopno kulturo in privabiti obiskovalce tudi onstrah meje. Da pa kulturno sodelovanje ne pozna meja, nam priča tudi program Grajskih večerov, na katerih se bodo predstavili tudi koroški Slovenci in dramska skupina slovenskega prosvetnega društva iz Štandrea. Slednja bo že v soboto, 28. junija, ob 21. uri uprizorila igro Georgesa Feydeaua: Barillonova poroka. OLGA KNEZ STOJKOVIĆ

13. nogometno SP v Mehiki

Ob 20. uri v Guadalajari Francija - ZRN in ob 24.00 v Ciudad Mexicu Argentina - Belgija

Danes polfinalni srečanja Evropskim prvakom proti ZRN ne bo lahko

GUADALAJARA - Drevi ob 20. uri bosta stopili na igrišče reprezentanci Francije in ZRN, da odločita o finalistu. Današnji polfinalni par je povsem enak tistemu izpred štirih let v Španiji, ko je ZRN po izredno razburljivi tekmi šele po enajstmetrovkah izločila Francijo, ki je bila takrat presenečenje prvenstva. Danes temu ni tako. Francozi so evropski prvaki, na letošnjem mundialu pa so tudi pokazali igro, ki jih uvršča med tiste, ki najbolj upravičeno računajo na svetovni naslov. Razpoloženje v francoskem taboru je mirno. Po uspešnem nastopu proti Brazilcem, je vsem zrasla samozavest, tako da brez vsakega strahu pričakujejo Beckenbauerjevo Nemčijo. Dodaten motiv jim predstavlja želja po oddolžitvi za poraz pred štirimi leti v Španiji.

Selektor Michel je napovedal enako postavbo kot proti Braziliji, s tem

Verjetni postavi

FRANCIJA: Bats, Amoros, Ayache, Bossis, Battiston, Fernandez, Tigana, Giresse, Papin, Platini, Stopyra. **REZERVA:** Rust, Roux, Tusseau, Ferrier, Bellone.

ZAHODNA NEMČIJA: Schumacher, Brehme, Förster, Jacobs, Briegel, Eder, Matthäus, Magath, Littbarski, Völler, Allofs. **REZERVA:** Immel, Herget, Rahn, Rolf, Hoeness.

SODNIK: Agnolin (Italija). — Tekma bo ob 20. uri na stadionu Jalisco v Guadalajari.

da bo Tusseau ponovno odstopil mesto v obrambi Ayacheu, ki je postal kazen, manjkal pa bo tudi Rocheteau, ki se je poškodoval na tekmi z Brazilijo. Njega bo v napadu zamenjal Papin.

Po drugi strani so Zahodni Nemci prišli v polfinale po slabih igrah in so od štirih polfinalistov doslej pokazali najmanj. Toda dokazali so (še

Amoros, v boju za žogo z Brazilcem Socratesom (na tleh) je eden izmed velikih adutov francoske reprezentance

posebej je bilo to videti na tekmi z Mehiko), da so izredno telesno pripravljeni, kar zna imeti precejšen pomen na današnjem srečanju.

Glede sestave enajsterice ima Beckenbauer nekaj težav. Odrči se bo moral kaznovanemu Bertholdu, kot kaže, pa ne računa niti na Rummeniggeja, ki na tem prvenstvu iz takih ali drugačnih razlogov ni poka-

zal take igre, kot so jo od njega vsi pričakovali.

Ob koncu naj še nekaj besed namenimo sodniku. Ta bo Luigi Agnolin, kar so v zahodnonemškem taboru pozdravili z zadovoljstvom, saj so se doslej vse tri tekme, ki jih je Agnolin sodil ZRN, končale z njihovo zmago in upajo, da se bo ta ugodna tradicija nadaljevala tudi nocoj.

Fabio Candotti: Zrelost Belgijcev

Igralec kriške Vesne Fabio Candotti pričakuje lep nogomet predvsem od današnjega polfinala med Francijo in ZRN: »Francija je po mojem mnenju favorit na tej tekmi, čeprav so skoraj vsi favoriti doslej pogoreli. Ključna bo sredina igrišča in od četverice Fernandez - Tigana - Platini - Giresse bo izšla osebnost, ki bo dala današnji tekmi pečat in jo tudi odločila. Zahodni Nemci so me doslej razočarali in niso pokazali ničesar novega. Predvidevam, da bo srečanje odprto, ker za taktiziranje skoraj ni več časa. Poleg tega bosta obe ekipi verjetno skušali odločiti srečanje pred podaljški, ki bi znali kvarno vplivati na finale.

V drugem srečanju je Argentina boljša le ob analizi lastnosti posameznikov, Belgija pa je od štirih polfinalistov pokazala najbolj zrelo taktično razporeditev. Belgijci relativno malo tečejo in so slabši tehniki, vendar odlično zapirajo pot nasprotnikom in jih ne pustijo preblizu vrat.

Argentinci favoriti, toda Belgijci...

CIUDAD MEXICO — Danes ob polnoči se bo začela tekma med Argentino in Belgijo, ki bo dala odgovor na vprašanje, če bomo gledali izključno evropski finale, ali pa bo Argentina uspela obraniti čast Južne Amerike in osvojiti svoj drugi naslov.

Argentinci polagajo največ upov na svojega asa Maradono, ki je tudi edini, ki ob rojaku Valdanu, lahko še računa na morebitno osvojitve najboljšega strelca prvenstva. Vodeči Anglež Lineker s šestimi goli je že odpotoval domov, Maradona pa ima možnost, da zaigra še na dveh tekmah in skuša ujeti Angleža. Poleg tega ima Argentina več izkušenj od Belgije in je edina od četrtfinalistov zmagala že po regularnem delu tekme. Vse to govori v prid dejstvu, da je Argentina favorit v današnjem srečanju.

Toda Belgijci so na tem prvenstvu že dvakrat dokazali, da zanje ni pra-

Bodo Belgijci nocoj zaustavili Maradono?

vih favoritov, da so pripravljeni priznati le tistega, ki da več golov od njih. Doslej na takega nasprotnika še niso naleteli in belgijski selektor

Thys upa, da bo tako tudi tokrat. Največji problem bo za Belgijo nedvomno predstavljalo dejstvo, da so zadnji dve tekmi rešili šele po 120 minutah izčrpajoče igre, kar zna imeti usodne posledice.

Favoriti so torej Južnoameričani, toda nogometna žoga je okrogla...

VERJETNI POSTAVI

ARGENTINA: Pumpido, Cuciuffo, Ruggeri, Brown, Garre (Olarticoechea), Batista, Enrique, Giusti, Buruchaga, Maradona, Valdano. **REZERVA:** Islas, Clausen, Olarticoechea (Garre), Tapia, Pasculli.

BELGIJA: Pfaff, Gerets, Vervoort, De Mol, Renquin, Grun, Scifo, Ceulemans, Vercauteren, Veyt, Calesen. **REZERVA:** Munaron, Leo Van Der Elst, Bross, Clyster, De Wolf.

SODNIK: Marquez (Mehika). — Tekma bo ob 24. uri na stadionu Azteca v Ciudad Mexicu.

Spremeniti sistem tekmovanja

GUADALAJARA — Vodja brazilske delegacije na SP v Mehiki José Maria Marin je na letališču pred povratkom v domovino poudaril, da bo predlagal mednarodni nogometni zvezi (FIFA), da bi spremenili sistem svetovnega nogometnega prvenstva.

Potem ko so se Brazilci potolazili glede sporne 11-metrovke, so mnjenja, da je nedopustno za tako veliko tekmovanje, da napreduje enajsterica, ki je bila pri streljanju z bele točke boljša od druge, pa čeprav v regularnem delu tekme in tudi podaljških ni pokazala nič boljši nogomet.

Omeniti moramo, da pri nogometu igra že dolga leta ni prišlo prav do nobenih sprememb glede tekmovalnih pravil.

Veliko zamenjav med trenerji

CIUDAD MEXICO — Od dvajsetih reprezentanc, kolikor jih je bilo doslej izločenih na mundialu v Mehiki,

bo najmanj 15 zveznih trenerjev zamenjanih. Dolgemu seznamu se je pridružil Brazillec Tele Santana, ki je doživel drugi neuspeh na SP. Ostali njegovi trije kolegi, ki so izgubili v četrtfinalu, bodo verjetno ostali na svojem mestu. To so: Bobby Robson (Anglija), Miguel Munoz (Španija) in Bora Milutinović (Mehika). Nevarnosti ni niti za Južnega Korejca Kim Jung-Mana, ter danskega selektorja Seppa Pionteka. Seznam trenerjev, ki so v Mehiki končali svoje selektorsko poslanstvo, je naslednji: Enzo Bearzot (Italija), Giorgi Meszery (Madžarska), Tony Waiters (Kanada), Alex Ferguson (Škotska), Rabarh Saadane (Alžirija), Jose Faria (Maroko), Evaristo Maceda (Irak), José Torres (Portugalska), Omar Borrás (Urugvaj), Caetano Re (Paragvaj), Antoni Piechniczek (Poljska), Ivan Vucov (Bolgarija), Valerij Lobanovski (SZ) in Billy Bigham (Irsko).

Diazu je trda predla

CIUDAD MEXICO — Kolumbijskemu sodniku Jesusu Diazu Palaciu bo ostal letošnji mundial še dolgo v spominu. V soboto je bil glavni sodnik na tekmi Mehika - Zahodna Nemčija. Bržkone je bil Diaz Palacio z 32 leti najmlajši sodnik v Mehiki in tudi najmanj izkušen.

Domačini ga obtožujejo, da ni dosodil 11-metrovke nad prekrškom domačega idola Sanchezom in ni priznal regularnega gola Javeria Creuza. Ko se je vrnil v Ciudad Mexico, so ga nekateri navijači prepoznali in samo hitremu posegu policije se mora zahvaliti, da ni skupil. Na letalu so ga nekateri potniki spet pre-

poznali in ga neprekinjeno zmerjali, da se je moral preseliti v kabino pilota.

Fangio konkurira Maradoni

BUENOS AIRES — Čeprav v Argentini raste priljubljenost Maradone je javno mnenje zganilo tudi 75. rojstni dan bivšega avtomobilskega pilota Manuela Fangia, ki je v letih 1951, 1954, 1955, 1956 in 1957 osvojil naslov svetovnega prvaka formule 1. Fangio, ki je še povsem pri močeh, ni hotel podati obračuna svojega življenja. »Obračun se podaja, ko gre nekaj proti koncu«, je povedal.

Kmalu naprodaj v osmicah...

Proti žejji so se igralci organizirali s plastičnimi vrečkami vode, katere prazne vržejo kar na igrišče, za gledalce pa so iznašli nekaj bolj solidnega. Pločevinke s pijačo so pritrjevali na čelado, ki lahko tudi brani pred udarci. Za večjo »avtonomijo« se po želji lahko pritrdi cel sodček. Tudi drugačnih tekočin

v tretjem polčasu

v tretjem polčasu

Brazilija: sedem mrtvih in polne bolnišnice

RIO DE JANEIRO — Tudi tokrat je nogomet pripomogel, da je bilo po neuspehu Brazilije v Mehiki 7 mrtvih in neuspehi samomor in skoraj 2.008 ljudi se je moralo zateči v bolnišnico. To je zaenkrat končni obračun, kot poroča brazilski tisk. Najhujeje je bilo v Rio De Janeiru, saj so presenetljivi razpleti na igrišču pri streljanju 11-metrov pripomogli, da je odpovedalo srce nič manj kot petim zvestim navijačem.

Strelcu 1000 steklenic vina

PESCARA — Znani italijanski enolog Carmene Festa bo podaril nogometašu, ki bo dosegel prvi gol v polfinalu letošnjega SP v Mehiki nič manj kot 1000 steklenic odličnega vina iz Montepulciana in Trebbiana d'Abruzzo. Pred štirimi leti je v Španiji dobil enako nagrado Paolo Rossi, ki je prvi potresel mrežo Zahodnih Nemcev. Vsaka priložnost je dobrodošla za reklamiranje odličnih vin iz Abrucov. Strelci štirih polfinalistov imajo enkratno priložnost, da napolnijo klet, če jo seveda imajo.

Igrali bodo tudi za Passarello

CIUDAD MEXICO — Zdravstveno stanje Argentina Daniela Passarelle je nespremenjeno. Zaradi čira na želodcu je še naprej v bolnišnici pod strogim nadzorstvom. Po hudem napadu, ki ga je imel v petek zvečer, je prišlo potem še do poslabšanja. Nesrečni Passarella ne more sprejemati obiskov in sploh ni znano, v kateri bolnišnici je sedaj, potem ko je bil sprejet v zdravstveni center »Humana«. Njegovi tovariši iz reprezentance pa niso pozabili nanj v teh izredno težkih trenutkih. V imenu vseh mu je poslal voščilnico kapetan Maradona, ki poudarja, da je bil Daniel ljubljenec selektorja Carlosa Bilarda.

»Nosil je kapetanski trak, ki je bil potem prepuščen meni. Igrali bomo tudi zanj, saj je bil na prvenstvu med najbolj nesrečnimi nogometaši,« je dodal Maradona.

»Kalle« visoko cenjen

Rummenigge je vse bolj igralec milanskega Interja in vedno manj reprezentant ZRN. Med današnje polfinalno tekmo proti Franciji ga skoraj zanesljivo ne bo niti na klopi za rezervo. Slava nemškega napadalca pa je pri mehiških dečkih tolikšna, da mora redno podpisovati avtograme. Njegov kolega Hoeness ima več možnosti igranja, vendar do njega prošnje za avtogram prihajajo z večjo redkostjo.

Delors: »Finale Francija-Belgija«

BRUSELJ — Predsednik evropske nogometne komisije Jacques Delors napoveduje, da se bosta v finalu letošnjega SP v Mehiki spoprijela Francija in Belgija. Svojo napoved Delors pojasnjuje tako: »Francija in Belgija sta doslej pokazali, v primerjavi z nasprotniki, najboljše taktično razporeditev na igrišču in najboljše skupno igro.«

Argentinci in Zahodni Nemci imajo lepo priložnost, da tezo Delorsa demantirajo.

13. nogometno SP v Mehiki

Brazilci napovedujejo precejšnje spremembe

Paolo Roberto Falcao

GUADALAJARA — Nesrečen poraz s Francijo je Brazilce precej podžgal. Že pred prihodom v domovino napovedujejo korenite spremembe za nastop na prihodnjem prvenstvu leta 1990 v Italiji. Zgleda, da je bila lekcija

v Mehiki precej poučna. Takoj po prihodu domov bodo reorganizirali državno prvenstvo, da bo nekaj "prostora" tudi za pripravo reprezentance. Tako je napovedal vodja brazilske delegacije v Mehiki José Maria Marin.

Po odpovedi Santane bo potrebno izbrati novega selektorja. Kandidati so še naprej isti: Zagalo, Minelli, Vieira in Carlos Alberto. Edini nogometaš, ki je pripravljen nastopiti še tri, štiri leta, je Zico, seveda če ne bo imel težav s kolenom. Ostali, Socrates, Falcao, Oscar, Edinho, Junior in Cesar gotovo ne bodo mogli več igrati na prihodnjem SP.

Najbolj razočarana pa iz Mehike odhajata Falcao in Oscar. Prvi zaradi izjemnega prizadevanja za nastop v reprezentanci po operaciji na kolenu, drugi, ki je prišel na prvenstvo celo s trakom kapetana, pa sploh ni stopil na igrišče, da bi postavil piko na i svojemu četrtemu nastopu na SP.

Ciudad Mexico je eno samo presečenje, tudi za najbolj razvajenega turista, ki se je med nenehnim romanjem po vseh petih celinah seznanil tako z največjo bedo kot z Midovim bogastvom. Ko se polagoma smrad ogromnih smetišč na skrajnih robovih mehiške megaprestolnice spremeni v dušljivi smog, smo že pozabili na "Peenedorez", nabiralce, ki brskajo po smetiščih za še uporabnimi predmeti, pozabili na barake, v katerih živi okrog 100 tisoč ljudi, ki so izgubili svoje domove v potresu lanskega septembra. Stanovanjska kriza se je še povečala. Vlada je sicer podvojila proračunske izdatke za nove stanovanjske gradnje, toda 9 mesecev po katastrofi še ni vidnih rezultatov, saj

saša rudolf iz mehike za naše bralce

Beda in blišč mehiške družbe

je skoraj 100-odstotna inflacija pobrala podvojitve vladnega sklada.

Mehiška oblika socializma, ki se načelno zavzema za socialne reforme in pravičnejšo porazdelitev osnovnih dobrin, se v praksi naslanja na kapitalistično konservativno strukturo nekaj sto družin, ki imajo v rokah veleposestva, industrijo in ostale gospodarske dejavnosti. V tej ozki skupini se določajo kandidati, ki jih vladna stranka Partido institucional revolucionar izbire in na volitvah potrdi. Podstruktura, ki jo predstavlja tretji sloj, ji je v celoti zvesta.

Razlike so torej ogromne; skoraj nerazumljive za naše pojme. Medtem ko nespecializirani delavec zasluži okrog 4 tisoč lir na dan, je zaslužek višjega uradnika 20-krat, dohodek industrijskega managerja pa 100-krat večji. Razlike so še najbolj očitne v trgovinah, ki gredo od skromnih predmestnih branjev do luksuznih trgovin, kot jih najdemo le v Parizu, Lon-

donu, Rimu, New Yorku in Los Angelesu. Najluksuznejši predel Ciudad Mexica "zona rosa" je poln trgovin slovečih imen, pa naj gre za modne hiše kot so Pierre Cardin, Fendy, Lacoste, Enrico Coveri, Barbaris, Armani in Pucci, za draguljarne Cartier, Steiner, ali za prodajalne najdražjih čevljev znamk rosetti in podobno. Cene so seveda primerne luksuzni opremi trgovin, pa naj gre za zaplestene ali ogrlice iz srebra ali za modne izdelke najslovitejših pariških hiš. Vsakomur, ki je še pod vtisom predmetne bede, zastane dih - in to ne zaradi nadmorske višine - pač pa zaradi na kupu zbranega bogastva, ki je v nebo vpijajoč bes nad posameznikom in nad celotno mehiško družbo. Moktezumovo bogastvo in celotni azteški zaklad, zaradi katerega so španski konkvistadorji do smrti mučili zadnjega domačega vladarja Huaotemoca, je le drobščina tega, kar je razstavljenega v izložbah draguljarn "zone rosa" in Chapultepeca.

Navijanje: na čigavi strani?

CIUDAD MEXICO — Potem ko je bila domača reprezentanca izločena, so domači navijači - mariachi - odložili številne rekvizite, s katerimi so na stadionu neprekinjeno spodbujali Sancheza in tovariše. Obmolnila je tudi brazilska "samba", ki so jo utišali Platini in tovariši. Belgijski "rdeči hudiči" so pripomogli, da na tribunah ne bo niti španskega flamenga. Pod silo razmer ostane še naprej v "modi" samo argentinski tango, ki pa ni najbolj primeren za ustvarjanje pravega vzdušja na tribunah in za spodbujanje nogometašev na igrišču.

Ob vsem tem ostaja odprto vprašanje, za katero reprezentanco bodo sedaj navijali Mehikanci. Dejstvo je, da je Argentina še poslednja zastopnica z latinskoameriškega področja, torej edina reprezentanca, ki lahko še naprej nadaljuje s tradicijo zmag "domačih" reprezentanc na prvenstvih v deželah, kjer prevladujeta španščina in portugalščina. Ne smemo pa pozabiti, da med Mehikanci in Argentinci ni pravnobene simpatije. Vsi sicer priznavajo izredne sposobnosti Diega Maradone, ki je po dveh golih v srečanju z Angli-

jo še bolj osvojil njihova srca, saj je bil edini deležen ovacij na srečanju z Angležmi. Na dlani je, da se Mehikanci ne bodo opredelili za Zahodne Nemce, ker je vrsta Franza Beckenbauerja izločila Mehiko in domačini tega gotovo niso preboleli. Verjetno ne bodo potegnili niti za Belgijo, ker nima kakšne posebno uspešne nogometne preteklosti in niti posameznikov.

Na relaciji Mehika - Francija ni več ne ljubezni in niti sovraštva. Po domači revoluciji nima Francija prav nobene vpliva na organizatorja 13. SP. Izredno težko je, da bi se v tej navijaški suši domačini naglili na francosko stran. S Platinijem se lahko zgodi enako kot z Maradono, saj sta bržkone najboljša na letošnjem mundialu. Te simpatije pa se nanašajo samo na posameznika in izredno težko se lahko prenesejo na vso reprezentanco oziroma državo.

Verjetno se bodo mariachi naglili na tisto stran, ki bo v preostalih tekmah pokazala najboljši in najučinkovitejši nogomet. Če bi v konkurenci ostali še Brazilija in po zadnjih ugotovitvah tudi Španija, je povsem jasno, da bi se Mehikanci opredelili za ti dve državi, tako pa ostajajo, vsaj po mnenju tistih, ki so v Mehiki, nevtralni. Nekateri pa poudarjajo, da ni tako, ker jih bo veliko na strani Maradone in tovarišev. Kako pravzaprav bo, pa bomo na lastne oči lahko videli že drevi.

Naši bralci o drevisnjih polfinalih

Francozi in Argentinci čez predzadnjo oviro

BORIS RAPOTEC (delavec iz Boršta): »Finalisti bosta reprezentanci Argentine in Francije, saj predvajata - z razliko od ostalih dveh polfinalist - lepši in učinkovitejši nogomet. Nemci nimajo več skupinske igre, ki je bila njihovo glavno orožje in tudi napad nemške reprezentance se ni doslej preveč izkazal. Isto velja tudi za Belgijce, ki so premagali vse ovire s precejšnjo mero sreče. Razliko v obeh spopadih pa bosta nedvomno naredila Maradona in Platini, prava nogometna zvezdnika, ki sta doslej največ pokazala.«

ALEKSANDER ROJC (profesor glasbe iz Nablazine): »Nisem nogometni izvedenec, vendar bom navijal za Francijo, saj so mi Francozi daleč najbolj simpatični in igrajo lep in zanimiv nogomet; nasprotno pa je igra Nemcev šablonska in brez fantazije, čeprav imajo odličnega vratarja. Belgija in Argentina sta si po mojem enakovredni ekipi, Belgija pa nima nobene, ki bi bil lahko kos Maradoni, zato bodo Argentinci drugi polfinalisti.«

FRANKO KOROŠEC (prodajalec iz Doline): »Belgijci so prišli do meje svojih sposobnosti, Argentinci pa nastopajo v sebi naklonjenem okolju, kjer pričakujejo, da bo vsaj eno južnoameriško moštvo finalist letošnjega mundiala. V drugem polfinalu pa bo borba izredno izenačena in vsak izid je možen. Zdi pa se mi, da so Francozi v lahki prednosti, saj so zelo izkušena, uigrana ekipa in imajo veliko volje do zmage.«

SERGIJ GRMEK (filmski kritik iz Trsta): »Pred kratkim sem se udeležil filmskega festivala v Pesaru in sem opazil, da je nogometna mrzliza zajela tudi druge filmske kritike. Doslej ni nobena izmed polfinalist pokazala veliko več od ostalih, zato ni izrazitih favoritov. Želel bi, da bi napredovali Argentinci; saj so mi najbolj simpatični, vendar mislim, da se bodo bolje odrezale evropske reprezentance, ki imajo boljše organizirano skupinsko igro in polagajo manj bremen na posameznike. Glede samih posnetkov in tekem pa mislim, da bi bila pozicija kamere lahko boljša; odlična pa je zamisel kopske televizije o neposrednem prenašanju in komentiranju dveh tekem.«

MARKO VOGRIČ (študent iz Gorice): »Formula letošnjega SP se mi ne zdi najbolj posrečena, ker je v prvem delu izpadlo le osem ekip; to je dopuščalo taktiziranje in zato je bila igra slabša. V finale se bo uvrstila Francija, drugi finalisti pa bi lahko bili Belgijci, ki so največje presenečenje mundiala. S taktično zelo zrelo igro, ki sloni na obrambi in na hitrih protinapadih bi lahko Belgija prekrizala račune Argentincev, ki »živijo« preveč na rame-nih Maradone, ki je najboljši igralec na tem SP.«

MARKO FAJT (tiskar iz Sovodenj): »Mislim, da Argentina ne bo imela velikih težav proti Belgiji in se bo gotovo uvrstila v finale. Mnogo bolj izenačeno bo srečanje med Francijo in Zahodno Nemčijo. Sodeč po igri, ki sta jo ekipi pokazali na letošnjem SP, so v rahli prednosti Francozi, ki predvajajo tehnično bolj dovršen nogomet. Nemci pa veljajo za izredno borbeno ekipo, ki nikoli ne popusti. Vseeno pa bi moral Francozom uspeti podvig, tako da bomo v finalu prisostvovali spopadu med evropskim in južnoameriškim moštvom.«

MARIO GERGOLET (lekarnar iz Doberdoba): »Finalista bosta Francija in Belgija. Francozi imajo odlično sredino igrišča, ki ji ne more biti sedaj nihče kos, izkazali pa so se tudi v napadu. Belgijci pa morajo nasprotnika napasti in ga prisiliti v obrambo, ki je šibka točka Argentincev; s tem bosta Maradona in Valdano ob svojo pravo vlogo. S takšno taktiko bodo Belgijci nedvomno slavili zmago.«

PAOLO HMELJAK (dijak iz Sovodenj): »Favorit za končno zmago je po mojem mnenju Argentina in zato bodo Maradona in tovariši slavili tudi danes. Drugi finalist bo Francija, ki ima bolj izkušene igralce in odlično sredino igrišča. Vendar v tem srečanju ne gre izključiti prav nobenega izida.«

VENKO ČERNIC (podjetnik z Vrha): »Tudi jaz sem, kot mnogi, mnenja, da bosta Argentina in Francija finalista letošnjega mundiala. Ti ekipi imata namreč daleč boljše in bolj hogo-mogeno moštvo, Argentina je poleg tega še v najboljši fizični kondiciji izmed vseh polfinalistov. Belgija je tudi solidna ekipa, nima pa potrebnih izkušenj. Zahodni Nemci pa niso potrdili igre iz prejšnjih prvenstev. Tudi zato so danes brez možnosti.«

Spored po TV

gorenje

z vami pri sprejemanju
MUNDIALA 86

DANES, 25. 6.

20.00 v Guadalajari:

Francija - ZRN Rai, KP, LJ

24.00 v Ciudad Mexico:

Argentina - Belgija Rai, KP, LJ

SOBOTA, 28. 6.

20.00 v Puebli:

Finale za 3. mesto Rai, KP, LJ

NEDELJA, 29. 6.

20.00 v Ciudad Mexico:

Finale za 1. mesto Rai, KP, LJ

Zanimanje še vedno veliko

Tudi člani mešanega pevskega zbora KD Primorsko, ki so v soboto zvečer imeli družabnost na dvorišču gostilne Tul v Mačkoljah, so z zanimanjem gledali tekmo med Brazilijo in Francijo

OMNIACOMMERCE

di S. Savarin

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA
TRST — Ul. F. Severo 21

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

FARCO s.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx.: 461012

KEMIJA
FARMACEVTIKA

FILIALA GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

Centralsped

MEDNARODNA ŠPEDIČIJA IN PREVOZ

Filiale:
MILAN
GORICA
FERNETICI

SEDEŽ: Miramarski drevored 3
Telefon: (040) 417831/5
Telex: 460140 CENTTS I

Carinska služba, zbirni promet, skladišča,
pomorski prevozi, avio promet,
suhozemski transport

SIAT

Servizio Tecnico Industriale

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST — Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 62176

FILIALA V GORICI: Korzo Italia 205
Tel. (0481) 87213

F. Colle: »Kakovost skozi lijak«

Prof. Franco Colle je priznan atletski trener, občasno pa se je bavil tudi s pripravo raznih ekip skupinskih športov. Gre za eno najvidnejših imen na italijanskem obzorju. Prof. Colle je med drugimi treniral slovitega dogoprogaša Venanzia Ortisa, ki je leta 1978 v Pragi osvojil evropski naslov v teku na 5000 m in bil drugi na dvojni razdalji. Trener ima tudi sedaj v svojem varstvu serijo odličnih tekačev.

Zanimalo nas je, kako se športnik obdrži v optimalni formi za tako dolgo obdobje, kot je nogometno svetovno prvenstvo, in kako se do take forme pride.

"Določanje načrta priprav predpostavlja poznanje vseh elementov, ki označujejo vsakega člana ekipe. Ele-

menti so fizično stanje posameznika, njegove telesne značilnosti in vloga, ki jo ima v taktičnem načrtu ekipe.

Optimalno formo pri športnikih na visoki ravni danes določajo predvsem zdravniške ekipe, kar pomeni, da imajo čisti trenerji v tem načrtu manjšo vlogo. Ne gre za tako imenovani doping, temveč za iskanje raznih izboljšav v hrani. Te so izražene v ekstraktih, ki lahko dajo športniku prav to, kar v določenem trenutku potrebuje.

Kam spada torej telesna vadba?

"Vsa zadeva mora biti podkrepjena s količinsko in kakovostno vadbo pred tekmovalcem. V zaključni fazi in v fazi igranja je važno delo za vzdržljivost pri hitrosti, še največ pa je važen

počitek, med katerim je treba moči pridobiti. Pripravo v zadnji fazi bi lahko ponazoril s lijakom, skozi grlo katerega se mora izliti kakovost količine dela. Pri skupinskih športih je važen element pri obdržanju optimalne storilnosti tudi psihološko delo.«

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 - za organizacije in podjetja mesečno 500 - letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

- 25. junija 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

TTT
Trst

FIEG

Cian italiani
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Škandal v jugoslovanskem nogometu Nesoglasja med društvi

BEograd — Predstavniki 18 jugoslovanskih nogometnih prvoligaških klubov niso na včerajšnjem sestanku v Beogradu našli skupnega jezika glede ponovitve zadnjega prvenstvenega kola in sankcij. Devet društev je za ponovitev tekem, devet pa odločno proti. Med najbolj prenapeta društva sodi seveda Partizan, kateremu je nogometna zveza s svojim sklepom odvzela naslov prvaka. Vodstvo beograjskega kluba trdi, da je sklep zveze »nezakonit, birokratski, proti vsem pravilom in sad osebnih gledanj.« Med vidnimi klubi, ki glasno protestirajo, sta tudi zagrebški Dinamo in titograjska Budućnost, Sarajevo in željezničar pa sta izrazila pripravljenost, da ponovita sporno tekmo, vendar pa ne sprejemata sankcije penalizacije šestih točk, do katere naj bi prišlo v prihodnji sezoni.

Društva se bodo znova sestala v petek. Težko je reči, ali bodo ekipe v nedeljo stopile na igrišče, ali ne.

Preiskava zveze glede »osebnih odgovornosti odbornikov in igralcev« se medtem nadaljuje.

Tenis: turnir v Wimbledonu Nekaj presenečenj

LONDON — V prvem kolu teniškega turnirja v Wimbledonu sta izpadla tudi nosilec 3. skupine Connors in pa Vilas (nosilec 15. skupine). Nekaj izidov:

MOŠKI: Seguso (ZDA) - Connors (ZDA) 6:3, 3:6, 7:6, 7:6; Cash (Avstralija) - Vilas (Arg.) 6:4, 6:2, 6:3; Fitzgerald (Avstral.) - Gomez (Ekv.) 6:4, 6:2, 6:3; Mezzadri (It.) - Walker (VB) 7:6, 4:6, 1:6, 6:2, 6:1; Lendl (ČSSR) - Lavalle (Meh.) 7:6, 6:3, 6:4; ŽENSKE: Navratilova (ZDA) - Dingwall (Avstral.) 6:3, 6:2; Evert Lloyd (ZDA) - Fernandez (ZDA) 6:4, 6:1; Bonder (ZDA) - Jausovec (Jug.) 3:6, 6:4, 6:4.

Trst bo od 1. do 5. julija prizorišče osmine izvedbe vsedržavne trofeje Topolino v miniodbojki. Na Trgu Unità, delno pa tudi na Šentjakobskem trgu, se bo zvrstilo 96 ekip v predstavnstvu vseh italijanskih pokrajin. Skupno 384 otrok od 9. do 12. leta starosti bo v treh dneh, namenjenih tekmovalnemu delu celotne prireditve, odigralo od jutra do večera kar 432 tekem 3:3 na majhnih igriščih. Goriško pokrajino bo v moški konkurenci zastopal šandreški Val, ki je prav pred dnevi postal pokrajinski prvak.

Uradna predstavitev trofeje, ki bo mobilizirala vso mesto in preizkusila turistično - logistične zmogljivosti Trsta (pričakujejo, da bo otrokom sledilo veliko število spremljevalcev in staršev), je bila včeraj na Tržaški občini. Številnim gostom, med kate-

rim je bil tudi predsednik ZEŠDI Odo Kalan, je spregovoril odbornik za šport De Gioia, ki je podčrtal pomen prireditve, v organizacijo katere so se poleg občinske uprave spustili še CONI, turistično - letovišarska ustanova in odbojarska zveza. De Gioia je poudaril, da je Trst odrezan od velikih športnih manifestacij, pred tremi leti pa si je z organizacijo vsedržavnega finala mladinskih iger v krosu nabral dovolj izkušenj, da je lahko sedaj kos tako množični manifestaciji, kakršna se obeta v prvem tednu julija. Odkrito je tudi priznal, da je trofeja priložnost za turistično propagando mesta in poskrbljeno bo, da si bodo otroci in njihovi starši ogledali vse najbolj značilne turistične točke mesta.

Organizator je tudi pripravil vrsto stranskih manifestacij, da bo otrokom bivanje v Trstu ostalo čim bolj v trajnem spominu. Vse to ob upoštevanju dejstva, da je odboj-

ka, kar se baze tiče, tudi v Trstu zelo razširjena in priljubljena, čeprav kakovostno ni več v italijanskem vrhu.

Podpredsednik vsedržavnega vodstva FIPOV Fidenzio je dejal, da namen miniodbojke ni agonističnega značaja, temveč gre za prireditev, ki naj bi predvsem prispevala k zblizanju med otroci in društvi iz različnih pokrajin. Fidenzio je tudi poudaril, da doživlja odbojka v Italiji vrtoglavljen tehnični in številčni razmah, ki ga ni mogoče zanemariti.

Za varnost otrok bo poskrbelo novoustanovljena zdravniška organizacija SMES, ki je nastala na pobudo atletske zveze in Centra CONI za športno medicino ob sodelovanju vojske, združenja krvodajalcev in organizacije Croce di San Giovanni SOGIT. Predstavili so tudi nov sodoben opremljen rešilec, ki je namenjen prav športnim poškodbam.

Plavanje: 100 m delfin

SR Moralesa (ZDA)

ORLANDO (ZDA) — Američan Pablo Morales je izbrisal enega od treh svetovnih rekordov plavalca Michaela Grossa. Na razdalji 100 m delfin je dosegel čas 52"84, kar je 24 stotink manj od časa, ki ga je Gross dosegel na olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Tardelli in Collovati zapuščata Inter

Tardelli in Collovati sta sporazumno s predsednikom Pellegrinijem sklenila, da zapuščata Inter, ker nimata zagotovljenega mesta v začetni postavi. Tardelli bi se lahko preselil tudi v tujino, Collovati pa h kakemu boljšemu italijanskemu klubu.

V Gorici prvenstva mnogobojev

Petega in 6. julija bo na atletskem stadionu na Rojčah v Gorici državno individualno prvenstvo v mnogobojih za naraščajnike in naraščajnice.

Pridobivanje mednarodnih izkušenj

Pred kratkim je bila v Dolini 3. izvedba ženskega odbojarskega Turnirja prijateljstva za pionirke. Proti močnim postavama Slovenije in Hrvaške je nepričakovano slavila selekcija ZSSDI. Moški del turnirja se je odvijal na Goriškem. Ne glede na končni izid, je turnir za vse pomenil pridobitev pomembnih mednarodnih izkušenj

Julija v Borovem športnem centru Zabava ob namiznem tenisu

Tudi letos, kot prejšnja leta, bodo v Borovem centru poletne namiznoteriške igre, ki jih bo vodil trener Gabrijel Raseni. To je priložnost za naše male, da se julija meseca zabavajo v jutranjih urah ob raznih športnih in spretnostnih igrah, saj bo otrokom na razpolago tudi animator za igre. Trener bo glede na stopnjo znanja namiznega tenisa ali uvajal k osnovam tega športa ali izpopolnjeval že pridobljeno tehniko. O namiznem tenisu naj omenimo, da je to šport, pri katerem vadimo predvsem gibčnost, reflekse in spretnost, istočasno pa služi, da otrok ohrani že pridobljeno kondicijo. Ta priložnost je zato primerna za vse naše male do trinajstega leta, ki že gojijo kakšen šport, a tudi za tiste, ki se prvič usmerijo k športni dejavnosti. Prijave sprejema trener Raseni na telefonsko številko 745092. (G. C.)

VSEDRŽAVNE IGRE CSI

Tudi naši v Borchii

V okviru vsedržavne športne manifestacije, ki jo je v Borchii priredil CSI (Centro sportivo italiano) v košarki, odbojki, namiznem tenisu, nogometu, kolesarstvu in plavanju, so kar se Trsta tiče najboljše rezultate dosegli pingpongši. V reprezentanci Trsta sta bila tudi borovca Gabrijel Raseni in Igor Glavina. Prvi je bil na koncu sedmi, drugi pa 13., kar je odlično, če pomislimo, da so v finalnem krogu nastopili samo igralci, včlanjeni v FITET, medtem ko se borovca z namiznim tenisom ukvarjata le ljubiteljsko. Ekipo je bil Trst drugi na 22 reprezentanc. Naj omenimo, da se je iger udeležilo skupno 2.000 atletov.

Na balinarskem turnirju Portualeja Nepričakovan uspeh Sokola

V okviru večdnene praznika športa, ki se je odvijal na prostoru pristaniških delavcev v Briščikih, je rekreacijski krožek Portuale med drugimi športnimi tekmovanji organiziral v soboto tudi balinarski turnir s sodelovanjem osmih ekip, med katerimi so bile prisotne lanske zmagovalce zgoniški Kras, Zarja, Sokol, Polet in Kraški dom, poleg domačega Portualeja, openskega Nevio in tržaškega EAPT. Nabrežinci so dokazali, da se nahajajo v odlični formi in potrdili, da odličen uspeh na letošnjem zamejskem balinarskem prvenstvu ni bil le slučaj, saj so dokaj nepričakovano in povsem zaslužno osvojili prvo mesto brez poraza in s štirimi zaporednimi prepričljivimi uspehi. Njihov nasprotnik v velikem finalu Ente Porto, ki je v izločilnem delu kar dvakrat zmagal z 11:0 (proti Neviju in Krasu), pa je po večerji v odločilnem spopadu s

Sokolom nepričakovano popolnoma opovedal in tako so imeli Nabrežinci pristo pot do zaslužene zmage. Nekoliko pod pričakovanjem so igrali ostali slovenski predstavniki. Openski Polet je proti sosedu Neviju napravil edinstveno priložnost, da bi se uvrstil v finale.

Izločilni del - skupina A: Portuale - Zarja 11:6, Sokol - Kraški dom 11:0, Sokol - Portuale 11:8, Kraški dom - Zarja 11:6, Portuale - Kraški dom 11:5, Sokol - Zarja 11:6. Skupina B: Ente Porto - Nevio 11:0, Polet - Kras 11:4, Ente Porto - Kras 11:0, Nevio - Polet 11:10, Ente Porto - Polet 11:7, Nevio - Kras 9:7.

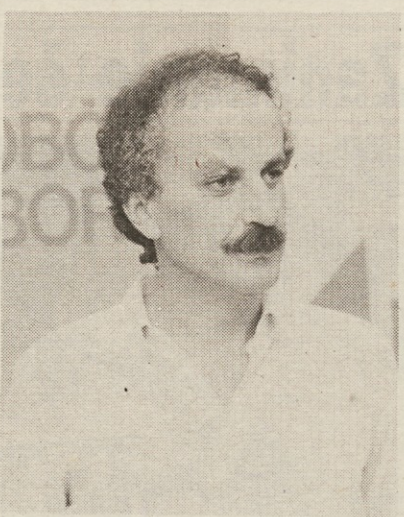
Finale za 3. mesto: Nevio - Portuale 7:5. Finale za 1. mesto: Sokol - Ente Porto 11:1.

Končni vrstni red: 1. Sokol, 2. Ente Porto, 3. Nevio, 4. Portuale, 5. Polet, 6. Kraški dom, 7. Zarja, 8. Kras.

S 27. rednega občnega zbora Športnega združenja Bor Na pragu kakovostnega razmaha

Kot se od večine ostalih razlikuje po svoji natančnosti, formalni brezhibnosti in izraziti jedrnatosti, tudi za občni zbor Športnega združenja Bor velja, da se praktično odvija brez prave razprave, čeprav se ga, namesto vseh članov, udeležujejo le delegati posameznih društev, odsekov in sočlanice, kar bi moralo biti jamstvo za globlje poznavanje problematike združenja in torej za večjo sposobnost razvijanja misli in izmenjavanja mnenj. To še toliko bolj velja za združenje, ki zaradi svojih razsežnosti nima dosti možnosti za skupno snidenje in medsebojno konfrontacijo. Kot jasno izhaja iz poročila predsednika Mitje Raceta, je namreč ta naša mestna telesnokulturna organizacija že pravo veliko podjetje, ki zahteva ogromno dela, požira odbornikom veliko ur prostega časa, potrebuje veliko finančnih sredstev, zaradi svoje specifičnosti mestnega društva, še bolj pa, ker sestavljajo štiri petine članstva mladi pod 18. letom starosti, nalaga vsem veliko odgovornosti. Takega športnega velikan peščica ljudi ne more upravljati, zato je bila potrebna decentralizacija, na prejšnjem, 26. občnem zboru, ki je napovedoval sklepno fazo društvene reorganizacije, pa so tudi sklenili, da bodo vse sile namenili utrditvi društvene strukture, izboljšanju ravnj strokovnega dela in sodelovanju pri izoblikovanju programa in pridobivanju informacij za nov Borov športni center, večnamenska struktura, ki bi morala končno zadostiti krvavi potrebi po novih in bolj številnih vadbenih prostorih.

Obračun, kot je poudaril Race, je pozitiven, saj je odbor uspešno opravil doberšen del zastavljenih nalog, sadove decentralizacije, ki je »prinesla v društvo novega duha, nakazala nove možnosti doslej neslutnega razvoja, pa je moč sintetizirati v dveh točkah: nudila je večje-

Mitja Race

mu številu članov možnost, da pristopijo k odborniškem delu, pomenila je bolj številni pristop mladih k društveni aktivnosti.

Skratka, Bor je stopil v obdobje, v katerem lahko počasi začenja razmišljati o doseganju kakovostnejših rezultatov. Zlasti na mladinskem področju so ti vidni, zlasti na ravni moške košarke, ki se lahko v letošnji sezoni ponaša kar s tremi deželnimi naslovi, veliko možnosti pa je tudi na področju individualnih športov. Kar se tiče članske ravni, je položaj nekoliko drugačen, združenje pa ne izključuje možnosti zmerne narodnostnega odpiranja ob »ujeljavljanju postopkov za nevtralizacijo vpliva tujejezičnih igralcev na narodnostno podobo naših igralcev«. V okvir prizadevanj za kakovostno rast sodi skrb za izgradnjo športnega centra. Iz razprave je izšlo, da bo združenje že jeseni stopilo v fazo načrtovanja, vsekakor pa do prvih del ne bo moglo priti pred poletjem prihodnjega leta, saj bo šele takrat zapad-

la pogodba s Triestino glede najema nogometnega igrišča, na katerem bo predvidoma stal nov objekt.

Še nekaj števil, ki bolj nazorno pričajo o razsežnostih SZ Bor. V osnovnih enotah (teh je osem - atletika, košarka in odbojka kot samostojni klubi, športna šola kot pridružena članica, namizni tenis, gimnastika, rekreacija, od prejšnje sezone pa tudi plavanje kot odseki) vadi in tekmuje 986 članov, od teh 499 deklet in 487 fantov, 40 trenerjev in 88 odbornikov. Skupno z upravnimi osebami in rednim članstvom je v združenju 1.142 oseb. Razni društveni odbori so imeli letos 98 sej, tekmovalnih nastopov je bilo 312, predračun za prihodnje leto predvideva 220 milijonov lir izdatkov.

Potem ko je podrobno razčlenil delovanje v posameznih odsekih, je predsednik Race ob koncu svojega poročila, kot je zanj običajno, nakazal glavne naloge, pred katerimi stoji nov odbor. Te so: reševanje prostorske stiske, skrb za mladinsko dejavnost in tekmovalno kakovost, preučitev mehanizmov za sodelovanje v združenih ekipah, obuditev trenerskega kolektiva, ureditev statusa rekreativnih dejavnosti in formiranje organizacijske strukture plavalnega odseka. Race se je tudi zahvalil vsem pokroviteljem in prijateljem združenja, ki so omogočili delovanje v dokaj urejenih razmerah.

Sledile so volitve brez pretresov, v novem odboru pa so Mitja Race, Bogdan Petelin, Sonja Rolič, Marij Šušteršič, Milan Tavčer, Livij Valencić, Franko Vitez, Nadzorni odbor: Emil Gombač, Silvij Tavčar, Aljoša Žerjal. Razsodišče: Darjij Cupin, Pavel Kozlovic, Sergij Lipovec.

Občnega zbora se je kot gost udeležil predsednik ZSSDI Odo Kalan. Po skupščini so zbirali podpise proti izgradnji premovalne termocentrale v Miljah. (ak)

obvestila

TPK SIRENA

vabi na jadrnalne tečaje v razredu optimist in na jadrnalnih deskah. Koledar tečajev optimist: 1. tečaj od 30.6. do 6.7., 2. od 7.7. do 13.7., 3. od 14.7. do 20.7., 4. od 21.7. do 27.7. Koledar tečajev za jadrnalne deske od 7.7. do 12.7. Vpisovanje in pojasnila vsak dan od 18. ure razen ob torkih, nedeljah in praznikih na pomorskem sedcu — Miramarski drevored — telefon 422-696.

NAMIZNOTENIŠKA SEKCIJA SZ BOR

organizira od 1. do 31. julija namiznoteniške poletne igre na stadionu 1. maj, v jutranjih urah, za otroke od 7. do 13. leta. Vpisnina 15.000 lir. Vpis in informacije na številko 745092 (Gabrijel Raseni), od 14. do 17. ure.

JK ČUPA

obvešča, da je društveni prostor v seljanskem zalivu na razpolago članom in prijateljem vsak dan od 9. do 19. ure. Obenem sporoča, da je na razpolago še nekaj mest za tedenske TEČAJE JADRANJA. Tečajnikom, ki bodo redno sledili tečajem, bo klub dal na razpolago društvene jadrnice in windsurfe med poletno sezono.

SZ SLOGA

sklicuje REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v ponedeljek, 30. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

SZ GAJA

obvešča, da sprejema vpisovanje za nogometni turnir 4 proti 4 do nedelje, 29. t. m. Vpisovanje za nočni tek pa do sobote, 5. julija, ali pa uro pred startom. Tel. 040/226115.